

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාත්‍නි නාලකය් සේය්ති LIBRARY NEWS

11 එන කළුපය 3 - 4 1990 ජූලි දෙසැම්බර්

ව දෙනු න් දෙනෙකුගේ
යොත් ඒ අකුරුවලන්

ඒවා විසිනර් විගණ
මේ වෙළාවේ. එකොට්
පර්යායය උඩ මේ විදියේ
ගමන් වාගේ ඒ සිංහල

රුමේ.
විනයේ තන්ත්‍ර
ඝා පිළුවායි

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්ත්‍රකාලය

ප්‍රස්තකාල ප්‍රවෘත්ති නාලකම් සේය්ත්‍රී

LIBRARY NEWS

11 වන කළුපය 3/4
1990 ජූලි - දෙසැම්බර්

සංස්කාරක උපදේශක මණ්ඩලය

රේඛවරී ශොරයා
(සාහාය්‍යනිය)

ඡම්. එස්. ඩු. අමරසිංහ
(වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂ)

නාලන් ද පිළිචාව
(වැඩ බලන තොයෝග අධ්‍යක්ෂ)

ඡම්. ඡම්. ගුණරත්න බංඩා
(වැඩ බලන සහකාර අධ්‍යක්ෂ)

ජාතික ප්‍රකාශනය
(වැඩ බලන සහකාර අධ්‍යක්ෂ)

ප්‍රධාන සංස්කාරක
මිල්ටන් මල්වාරවිච්චි

ලිපි කටයුතු හා සෞදුපත් කියවීම
සුරිකා පදම් මුණසිංහ

කටර සයුයුම්
පුල් ජයරත්න

ජායාරූප
හේමන්තා අරුණසිංහ

ප්‍රස්තකාල ප්‍රවෘත්ති අන්තර්ගතය
අනුයේ විද්‍යාත්‍යන් ඇඟියෝනුව්‍යාරැ
අනුකූලත්තා පරිදි මෙනෙස් කිරීමේදී
අප්‍රා අනුස්‍ය තුර ඇතුළු. මේ මෙනෙස්
කිරීමේ ත්‍රිකාවකාර්යෙන් අතිවාහන-
කාරුව ක්‍රියාත්මක නොව ප්‍රාධික
අනුලාභය මත අනුකූලයෙන්
ක්‍රියාත්මක යාම.

මෙම කළුපයට ප්‍රතික
ප්‍රස්තකාල දෙශන්මලාභකක්
මෙතුළු ප්‍රතික්‍රියා ප්‍රතික්‍රියාව
අත්‍රා යෙකු මෙහෙතුරමේ අභ්‍යුසන්
ප්‍රස්තකාල ප්‍රතික්‍රියා ප්‍රස්තකාල
දෙශන්මලාභක ප්‍රකාශනායෙන්
මිනෙයන් ගෙන් ප්‍රතික්‍රියා
ප්‍රස්තකාල ප්‍රවෘත්ති අනුමැල
වල, නොගෙන්කුළුවන් කිරීම.

සාම්ප්‍රදායික

පටුන

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ උපත හා විකාශය
මහාචාර්ය වන්දා විකුමගමගේ මහතා

3 - 7

Conservation and Preservation of Library Materials in Sri Lanka
Mrs. Ishvari Corea and Mrs. D. M. Thilakaratne

8 - 11

ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ගැටළු හා ප්‍රවණතා
හෙත්ති සමරනායක මහතා

12 - 17

Resources of the National Library of Sri Lanka
Mrs. Nalini de Silva

18 - 20

ප්‍රවත් ලුහුධින්

21- 22

බිසා ප්‍රහැණු වැඩි සවහන - ඔස්ට්‍රේලියාව

(BISA - Bibliographic and Information Services in Asia and Pacific)

ඔස්ට්‍රේලියාවේ නිව්‍ය සවුත් වේල්ස විශ්ව විද්‍යාලයේ ප්‍රස්තකාල විද්‍යා අංශය මගින් ආයිය
හා පැයිපික් රටවල ප්‍රස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ නියුත වුවත් සඳහා පහත දැක්වෙන කොට්ඨාසින
ප්‍රහැණු පෘත්‍රමාලා 1992 වර්ෂය සඳහා පැවැත්වීමට නියමිතව ඇත.

1. පරිගණක ආග්‍රිත පුවිකරණ	(Computer Based Cataloguing)
2. ප්‍රස්තකාල කළමනාකරණය	(Library Management)
3. CDS/ISIS පරිගණක පද්ධතිය	(CDS/ISIS Software Training)

ප්‍රස්තකාල කටයුතු පිළිබඳ විදේශීය රටක ප්‍රහැණුවක් ලබා ගැනීමට ඔබ අපේක්ෂා
කරන්නේ නම් පහත ලිපිනයට ලියා විමසන්න.

Maureen Henninger,
School of Librarianship,
University of New South Wales,
P. O. Box 1,
Kensington N.S.W. 2033,
Australia.

ප්‍රස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

මෙම්ටාසික ප්‍රකාශනය

ආරම්භය : 1973

සංචාරණය ප්‍රකාශනය හා බෙදාහැරීම,
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආංශය.

කළාපයක මිල

රු. 7.50

වාර්ෂික දෙක මිල

රු. 30.00

(කු. ගා. සමග)

දෙක මුදල :

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය නමින්

විමසීම හා ලිපි :

සභාපති,

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය,
නිදහස් මාවත,

ඉකාලුදී 07.

දුරකථන: 698847, 685201

සි.හල අක්ෂර මාලාවේ උපන හා විකාශය

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାନ୍ତିକାର ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାନ୍ତିକାର ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାନ୍ତିକାର

මහාචාර්ය වන්දු විකුමගමගේ මහතා විසිනි

රේඛවට කොරය මැතිනියනි, අදාළු සෑලුනි, ගරු ස්වාමීන් වහසුස, හිතවුනි, අද ජාතික ප්‍රස්ථාකාල යේවා, මෙෂධිලය ආරම්භ කරන ලද කරා, මාලාවේ රක් ඇවස්ථාවක්. මෙ කාරාවේද විශේෂයයෙන්ම වම තෝරා ගන්නා සිහළ අක්ෂර මාලාවේ ප්‍රහාරය යහ වර්ධනය කියන මාත්‍රකාව. මක් නියාද? ප්‍රස්ථාකාලේ පළමු වැනි මහලේ ප්‍රදරුණයක් නියෙනව. එහි විශේෂ ජාත්‍යන්තරක් දිලා නියෙනවා සිහළ අක්ෂර කොරාම ද ඇති වෙලා නියෙන්නේ කියලා කෙනෙකුට බලා ගන්න. නමුත් ඒ ප්‍රදරුණය හරඳින්න යන ප්‍රදාගලය කළේනියාම ඒ ගැන සාමාන්‍ය දැනිමක් ඇතිව ගියෙන් තමින් තෝරුම ගන්න ප්‍රතිඵල් වෙන්න. දන් ඒ ප්‍රදරුණය නරඳින්නට කළේනියා ලබා ගන පුතු අවබෝධය, වැඩිම ලබා ගැනීම සඳහා උදවුක් භුෂියට වහ පෙන්වීමක් භුෂියටි මේ කරාව කෙරන්න.

මේ කරා රැකිදී මල් අවධානය සොලු වෙන්නේ නැහු මාස්මි අක්ෂර මාලාවේ ඉත්තියායය සොයන්න. යුග දෙනෙක් ඒ ගැන කරා කරල තියනවා. ඒ වෙත්ම උයලා තියනවා ප්‍රධාන ව්‍යුහයන්ම 7 වෙනි ගත වර්ණය දක්වා මාස්මි අක්ෂර භාවිත්වී වෙත්ව ගැටුයා පුරු විද්‍යාභ්‍යන් හිලා ලේඛන පිළිබඳව, අක්ෂර පිළිබඳව පර්යේලන කරල ප්‍රකාශ කර තියන්නේ සිංහ පුරුව 2 වෙනි ගත වර්ණය ඉදා ක්‍රි.සූ. 7 වෙනි ගත වර්ණය දක්වා කාලය මාස්මි අක්ෂර පාවිත්වී වුනු පුරායන් ලෙසයි. ඒ කියන්නේ අවුරුදු 900 ක් විනර දිරිස කාලයක් තුළ මාස්මි අක්ෂර භාවිත්වී වෙලා 7 වෙනි ගත වර්ණයන් පස්සෙයි එක වෙනස් වෙලා තියනවා. මේ වෙනස සිදු වුන් කොහොමද කියන එකකි පලුමුවෙන්ම විසඳාගත්තාව තියන්නේ. මේ සිංහන්නේ එක සයාය ගත්තකාරීන් දැන් දැඩි පාවිත්ව කරන වර්ණ මාලාව කොහොමද ගැදිලා තියන්නේ කියලා විවා ගැනීම ඉතාමත්ම පහසු වෙනවා. දැන් මෙතන මේ මාස්මි අකුරු කියපුවිම මේ සිංහන්නේ කාට්ත් පෙනවා මේ වාච එකක් (1) ඉදිරිපත් කරලා තියනවා සිංහල අකුරුවලට කෙළින් මාස්මි අක්ෂර. මේවා තමයි උතුරු ඉන්දියාවෙන් පාවිත්ව වෙත්ව අක්ෂර. එකතාව ලංකාවෙන් මේ අක්ෂර එකරුම වෙනසකට පත් වෙලා නැහු. අන්තටම ඒ ගත වර්ණ 9 ක තරම් දිරිස කාල පරිවෝරුයන් තුළ ඉතාම පුද් වෙනසකම තමයි අක්නට ලැබේයෙන්. එවැනි වෙනසකම සමහර විටෙක අද අපි සිංහල උයන දැනුන් දෙනෙකුන් අකුරු එකට සාපන්දනය කරලා බැඳුවහොත් ඒ අකුරුවලන් තියනවා. ඒ අනරුදු සමහර අකුරුවල නැව ගෙලයක ගොඩ නැශනා ආකාරයට පවත් ගැන්මක් වෙත් අක්න්න ප්‍රාග්ධන් අකුරුන් තියනවා.

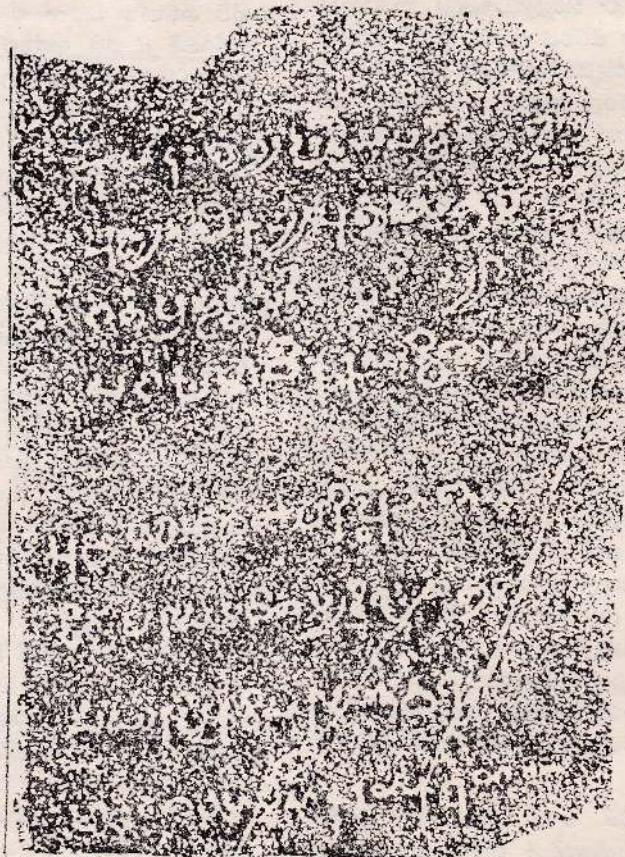
ලේ කොයේ වුනන් ගත විරුදු 9 ක් උකාලටේ වාහුමී අක්ෂර පාලිවලි චෙලු රේට පස්සයදී 8 වෙනි ගතවරුනයේ නැත්තාම 7 වෙනි ගත විරුදුයේ අග යාගත්ස් ඉංග

අඟන් අකරු කුමයක් දිග්ල අකරුදී කියල අපි ව්‍යවහාර කරන ආකරු කුමයට මාරු වුන් ඇයි? ගම්ක ඉතාමත්ම වැශන් ප්‍රෝන්යක්. ලංකා ඉතිහාසයේ සඳහන් වෙනවා මාන කියන කුමරයක් පල්ලව රුහුසට ගිහිල්ල අවුරුදු 20 ක එහි ගත කළා කියා. ඒ කුමාරයාගේ ලුමයි තුන් දෙනා ගැඹුන් වැඩුන් එසේ. ඒ ලුමයි කුන් දෙනා පසුවෙහි අශේරෝධි, තුන්වෙහි ක්සේප, පළුවෙහි මලින්ද ගැටුව පසේස රජ වුනා. එකකොට මේ මාන කුමරු පසේය පල්ලව සේනාවක් යම්ග ලංකාවට අවිල්ල රාජු බලය අල්ලාගතන සිංහාසනයුදී වෙලා රට පාලනය කළා. එතකොට මේ පල්ලව යමින්යේය නැත්තම් පල්ලව දේශයට මාන ගිහිල්ල තියෙන්නේ ත්‍රි.ව. 670 විතර. ඒ කියන්නේ 7 වෙනි ගත වර්ෂයේ අග භාගයේ දී. දත් මේ 7 වෙනි ගත වර්ෂයේ වෙනසට පල්ලව බලපූමක් තියනවදියි කියන එකයි මෙතන දී අර්ථ අවධානයට යොමු විය යුතුව සිඳින්නන්. මාන කියල මෙහෙන් කුමාරයක් ගිය. ආපහු එන කොට මානවම් වෙලා ආවා. පල්ලව සාය්කාතියේ බලපූම එතන ගොඩවීම පැහැදිලියි.

රි ලභට ලංකාවේ මූර්ති කළුව, කුයුදම්, විනු මේ තුනටම පල්ලෙවි බෙලපෑම මේ යුගයේ ඉදෑල ඉනාම්ත්ම පැහැදිලිව නියෙනවා. ඒවා, විස්තර වශයෙන් මේ ඉදිරිපත් කරන්නේ නැතු මේ වෙබාව. එකකාවට රාත්‍රි මධ්‍යවලීන් ඇති වෙබාව මේ යුහුරෝගය උඩ මේ විදින්ද ප්‍රස්ථිමක් සහය විම තමයි හිටි ගමන්ම වාත්‍ර ඒ කියන්නේ 7 වෙනි සඳ වර්ෂයෙන් පස්සෙදී මාජ්‍යමේ අස්සපර මාලාවි පාවිච්ච නොකර වෙනත් අක්ෂාර මාලාවක්, සිංහල අක්ෂාර මාලාව කියල පාවිච්ච කරන්න පවත් ගැනීම. මෙකට අර මානවම්මගයන් පවත් අර ගන්න දේශපාලන නාමෝතාවට අමතර වශයෙන් තව එක කාරණයන් පෙන්වුම් කරන්න යුතුවින්. ඒ තමයි මේ කාලය වෙනා නොව ලංකාවේ වහායාන බෙලය සැහැන තරම් උග්‍ර විනිමි. ඒ කියන්නේ ලංකාව සහ්යාන රටවල්විලින් එකක් ගැටියට තන්ත්‍රයාන රටවල්වල ලැයිස්තුවක තිබෙනවා. අමේසවුරු භාමුදුරුවේ ලංකාවේ ඉදෑල ව්‍යුරුතොටි භාමුදුරුවාන් එකක් විනයට ගියා. ජාවා රට හරහා සිනිල්ල විනයේ තන්ත්‍රයාන, විශේෂයයන්ම මත්ත්‍රයාන ගොදුදී සම්පූද්‍ය එහෙ විශ්චාන කළා. මේ භාමුදුරුවේ රිනයට ගියායින් පස්සෙදී වින අධිරාජය මතක් කළා, ඔබ වහන්සේ නාමිත ලංකාවට සිනිල්ල වැඩි විශේෂයන් ගොදුදී පොත් පත් සම්පූද්‍ය භදුරා, ගොදුදී පොත්පත් අදියත් අරගන විනයට එන්න කියලා. ඒ භාමුදුරුවින්ට විතරක නොවැය ඒ කාමුදුරුවන්ගේ ඉදෑවරයා වූ ව්‍යුරුතොටි භාමුදුරුවන්ට එකකි ඒ ආරධනාව ලැබුණ්නේ. මේ දෙන්නා ඩිනයේ ඉදෑල ලංකාවට එන්න පිටත් වුන අතරමගදී ව්‍යුරුතොටි භාමුදුරුවේ අපවත් උතා. අමේසවුරු භාමුදුරුවේ තවත් වින ජාතිකයන් 37 දෙනෙක් සම්ඟී ලංකාවට ආවම. ඒ අතර වින සිංහුන් වහන්සේලා දෙදෙනාක් ගිටිය. මේ ගෙයල්ලෙ අනුරුධුපුරයේ තනර වෙබා අධ්‍යාපනය ලැබුවා. විශේෂයන් අමේසවුරු භාමුදුරුවේ දළ මාලිගාවේ සමන්තහද කියන මත්ත්‍රයාන ආචාර්යවරයා යටතේ අනිලේකාය බෙල ලංකාවත් මත්ත්‍රයාන පොත් පත් එකතු කර ගෙන විනයට සිනිල්ල විනයට මත්ත්‍රයාන අනිමේකාය භුජ්වල දිල, ලංකාවත් සෙනිටිව පොත් පත් වින භාජාවට

පටිවර්තනය කරල, ඒ වගේ විශාල සේවයක් කරල තියෙනව්. මම හිත්ත්වන් විනයේ ඉකාමන්ම උසස් විදියට පිළි අර ගත්ත, ගු කරපු පුද්ගලයක් අමෝස්විජ් භාමුදුරුවේ. මට ව්‍යාහාව් ලැබුණා ඇත්ත වශයෙන් ම ඒ හාමුදුරුවා ඉදු පන්සල බෙලන්න. සියාන් කියන ප්‍රම්ඛ යේ පන්සලකේ ඒ හාමුදුරුවා නතර වෙලා ඉදු තියෙන්න. එහි ඩිලා ලිපියක් තියෙනව්. මම එත්තිගාසික විස්තර වැඩි වශයෙන්ම වින ව්‍යාහාවිලදී ඇතුළත් වෙලා තියෙන්න. දැන් මහායාන කියන මන්ත්‍රයාන ගාචාව උගාවේ මේ කාලයේ දී තිබූව නිව ඉකාමන්ම ගාධටටේම පැහැදිලි වෙනව්. ඒ කියන්නා මන්ත්‍රයානය විනයට ගියේ උගාවේ. එත්තාට ම්‍රි උගාව එක්තරා මන්ත්‍රයාන එධ්‍යස්ථානයක්. 7 වෙනි ගත විර්හලයේ අඟ හාගයේ සිට. අපි දැන්නට්, 9 වෙනි ගත විර්හලයේ දී පළවෙනි සේන රජ තුමාගේ කාලයේ දී මහායානයේ අනෙක් ගාචාව වින ව්‍යුරුකානයක් උගාවට ආවා. මේ යාන දදක යාමානයෙන් ගදන්වනවා, අක්මිණා-ඡික තන්ත්‍රයානය, වාමා-ඡික තන්ත්‍රයානය කියල. අක්මිණා-ඡික තන්ත්‍රයානය කියන්නේ පිටිම බෝධි සන්ට රුප විඳා කට්ටියට. විමා-ඡික කියන්නේ බොධිසන්ට සක්ති ඒ කියන්නා පක්ෂයට වැශ්‍යම විදුම විදුම කරන කට්ටියට. මූලික වශයෙන් වාමා කියන්නා කාන්තාවට. ඒ අනුව මම නම තදුගත තියෙනව්.

එත්තාට මම එමකන් පෙන්නන්න තැපුවට ඇත්තටම දකුණු ඉන්දියාවට මහායාන බෙලය 7 වෙනි ගත විර්හල වෙන කොට ගෙවීන්නට සහ ගෙවී බෙලය උපුරිම නිභානැත්ති වුනු බවයි. නැත්තාම් ඉකාමන් දුරවල වුනා. එහි සිටුපු ඉනා ඇක්ස ආචාරය වරු විටිය පළාත්වලට ගියා. සමහරු උගාවට ගරහා ජාවාවලට ගිහිල්ල විනයට ගියා. ඔය ආදි වශයෙන් නොයෙක් ප්‍රම්ඛවලට ගියා. එත්තාට උගාවට ඇයටිරි ව්‍යාරය විශේෂයන්ම පුද්‍යම් වෙලා ගිවියා ඒ වගේ විටිය බෙංදුව සම්පුද්‍යවලට ඇයිනි ආචාරයටුන් විදිගත්තේ. ඒ වාගේම විරාශුරාරාමය අභයටිරිය තිබූවාත්තේ. එකාලයේ විදැහිය තික්ෂුන් වහන්සේලා පවා ඇවිල්ල එහි අධ්‍යාපනය උපුපු බවයි පෙනෙන්න. ලැයිල තියෙන ඩිලා ලිපි සාධක අනුව පළවෙනි සේනගේ කාලයේ පමණ මේ විරාශුරාරාමය ඉකාමන්ම ජායුත්ත්වයට පත් වෙලා තිබූන බවයි අපට ගිනා ගන්න පුළුවන් වෙන්න. මහායාන බෙලපුම් උගාවේ මේ යුතුයට අයිනි සමහර ඩිලා ලිපිවල තියෙනවා. ඇවිවෙලි ඩිලා ලිපිය උදාහරණයක් ගැටියට ගන්තාත්. එය ලියලා තියන්නේ ස-ස්කෘන හාජාවන්. එය උවිම සඳහා පාවිචි කරලා තියන ඇක්සර කුම්ය පළුවට ප්‍රත්‍රාක්ෂර. මම ඒ අකුරු බෙලා ගැනීම යදහා ඉදිරිපත් කරන්නම්. දැන් මේ තියන්නා ඒ ලිපිලයේ තියන ඇකුරු වික.

Kuccavelli Rock Inscription

පරණවිතාන මහත්මයා එමුජුමියා සිලනිකා තුන්වන වේදුම් දිලා තියෙනවා මේ අකුරුවල විස්තරය, එතකොට මෙය දියලා තියෙන්නේ පල්ලව අකුරුවලින්, යායෝග හාභාව, යායෝගත උපියක් උයන්න ව්‍යාහ්මී අක්ෂර මාලාව කිසිමේන් ප්‍රමාණවන් වෙන්න නැහැ. එතන ඇත්තිවා ගැවෙම්වක්. ඒ ගැවෙම්ව පිළියම සෞයාගැනීම්ව අවශ්‍ය වූනු වෙළුවටද පල්ලව ගුන්රා ක්ෂේරවල සියලුම අවශ්‍ය කරන අකුරු තිබුණු. ඒ කියන්නේ මිග් සි.හල භාවිතයේ හැරියට අද අමි පිළිගන්න වර්ණ මාලාව පල්ලව වර්ණ මාලාවෙන් ලංකාවට ගන්න භාදුව්ම හැකි බව වුවහුණා. ඒ නිසා යායෝගත උපිය ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ව්‍යාහ්මී අක්ෂර පාවිච්ච කරන්නන් නැතිව පල්ලව අක්ෂර පාවිච්ච කරලා තියෙන බව විවෘතයන්ම මෙහි දි පෙනී යනවා. දැන් මේ ශිල්‍ය උපිය පරණවිතාන මහත්මයා හත්වෙනි ගන වර්ණයට පමණ අධිනි එකක් හැරියටයි සලකන්නේ. ඉස්සර ඒ මහත්මයා යාදහන් කරලා තියෙනවා පස්වනි ගන වර්ණයන් අවෙනි ගතව්‍යයන් අතර කාලයට අයිතියි තියලා. පසුව ඒ මහත්මයාගේ වැඩි පිළිගැනීම භත්වෙනි ගතව්‍යයට අයිති එකක් හැටියටයි. යම්හරටට භත්වෙනි ගතව්‍යයට අයිති නම් මේනික භත්වෙනි ගතව්‍යය අගනායට පමණ වෙන්න පුළුවන්. එතකොට මේ අක්ෂර බැඳු බැඳුම්ව සෙනවා ව්‍යාහ්මී අක්ෂර

යමහ යායන්දානය කරන කොට විශාල වෙනසක්. පල්ලව අක්ෂරත්, ව්‍යාහ්මී අක්ෂරත් අතර විශාල වෙනසක් දක්නට ලැබෙනවා. මම පස්යදී විස්තර කරන්නම්. පල්ලව අක්ෂරත් ප්‍රහාර වෙළා තියෙන්නේ ව්‍යාහ්මිවලින්. එහෙම ප්‍රහාර වෙළා ස්වාධීනව ඒ අකුරුවල හැඩා වර්ධනය වෙළා තියෙනවා. දැන් ඒ වර්ධනය වූ ආකාරය යුහාන් දරට අපේ සි.හල අකුරු අවවෙනි ගතව්‍යයන් මෙහා පැන්නට වර්ධනය වෙළා තියෙන ආකාරයත් එක්ක අපිට යායන්දානය කරන්න පුළුවන්. සාමාන්‍යයන් 11 වන ගතව්‍යයයේ දී තිබුන් කොහොමද කියලා බලා ගන්නට පුළුවනි. දැන් පහාක්‍රි තඩ ගන්නය ඒකක් තියෙන අකුරුයි ඒ විශේම ගේන්වනාරුම කැණීමිවලින් ගමුවෙළා තියෙන රුන්පෙන් අකුරුයි ඒ විශේම මාල දිවයින් ඒ කාලේ පාවිච්ච වූ අකුරු සමානයි. අර කියපු තිදරුන තුන්ම අකුරු පල්ලව අකුරුවලින් ප්‍රහාර වූනු බවයි පෙනී යන්නේ.

දැන් එතකාව සි.හල අකුරුයි, පල්ලව අකුරුයි අතර තිබෙන යම්බින්ධය මොකක්ද? කිරුව යම්බින්ධයක් තියෙනවාද? කියලා බලමු. මේ වාට එකක් පෙන්නුම් කරනවා පල්ලව අකුරු සහ සි.හල අකුරු අතර තියෙන යම්බින්ධය.

පල්ලව ග්‍රන්ථාස්‍යර (ක්‍රි.ව 7-8 ගන මර්‍යා)

සිංහලාස්‍යර (ක්‍රි.ව. 8 වන ගන මර්‍යා)

අ	ඇ
ක	ශ
ග	ශ
ඡ	ශ්
ච	ච
ඣ	ච්
ඤ	ඤ
ඥ	ඤ්
ට	ට
ඨ	ට්
ඪ	ඩ
ණ	ඩ්
ඬ	ඩ්ල
ඦ	ඩ්ල්ල
ඦ	ඩ්ල්ල
ඦ	ඩ්ල්ල

දැන් මේ එක්කම අපි සංස්කෘතය කොරුවාන් මූහ්යී අකුරුත් එක්ක සිංහල අකුරු වඩා, ලාංචින්නේ පල්ලව අකුරුවලට මිය මූහ්යී අකුරුවලට නොමෙයි. පල්ලව අකුරුවල අභ්‍යාශයෙන් ගන්වෙනි ගතවර්ශය දී මූහ්යී පුළු දැඩිවරුවාන් එක්කම රටි ඇතිවුතු දේශපාලන විපර්යායයන්, විශේෂයෙන්ම පල්ලව සංස්කෘතියේ බලප්‍රමත් හේතු කොටගෙන ලිවිමේ කුමය නැත්තම් අක්ෂර මාලාව වෙනස් වුනු වෙයි අපර සිංහලන් පුළුවන් වෙන්නේ. පසුව මම විස්තර කරන්නම් පිළ්ලම් ගැන. පිළ්ලම් ගැන විස්තර කරනුකොට තමයි මෙය වඩාන් පැහැදිලි වෙන්නේ. මූහ්යී අක්ෂරවල පිළ්ලම් තුමයට වඩා, සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් පිළ්ලම් තුමයක් සිංහල අකුරුවල තියෙන පිළ්ලම් කුමය ඒ විදිහටම තියෙනවා, පල්ලව අකුරුවල. ‘අ’ කොටවිට වෙනස් ද? යුත්තාක්ෂර ‘අ’ යන්න දැන් සිංහල ‘අ’ යන්නට ඉතාමත්ම ලුහුදී. අර උඩට යන ඉරෝ ගැටුය විතරයි අඩුවෙලු තියෙන්නේ. රූහුට ‘ක’ යන්න ඉතාමත්ම සමානයි. මූහ්යී අක්ෂරවල තියෙන ‘ක’ යන්නන් මෙයට සමානයි. පල්ලව යුත්තාක්ෂරවල මෙයට වඩා, විකක් ගැඩියෙන් පුක්ක ‘ක’ යන්නන් ඉදිරිපත් වෙලා තියෙනවා. ඒ කියන්නේ සිංහල ‘ක’ යන්න යුහුක් දුරට ලැබෙන විදිහි ‘ක’ යන්නක් තියෙනවා. මේ රුපයෙන් තියෙනවා, දැන් ‘ඡ’ උදාහරණයක් භැවියට අරගනු බලන්න. ඉතාමත්ම සුළු වෙනසයි තියෙන්නේ. දැන් මම කිරීම් පිළ්ලම් සිඩිඛාවූ. දැන් ද කියලා ලියනුකොට, ‘ඩා’ කියන එක, මෙක සිංහල ‘ඩා’ යන්නක්. මෙක පල්ලව ‘ඩා’ යන්නක්. දැන් ‘ඩා’ ලියන්නේ ඇලපිල්ල පිළ්ලම් කියන කොට ‘අ’ යනු කි අයන්නේ ඇලපිල්ල ලියාලුයන් ආයන්නා ඒ විදිහටනේ කියන්නේ. එකකොට ඒ පිළ්ලම් කියලා කියන්නේ, ආ, ඉ, රී, එ, උ, උ වාගේ ස්වර වෙනුවට පාවිචිචි කරන සංකෝත්. මම විශේෂයෙන් ම සපන්වන්නම්, ‘උ’ කිප විදිහකට පාවිචිචි කරපු ගැටී. ඒ කියන්නේ දැන් අපි ‘ඩා’ ලියලා ‘ඩා’ යන්නට පාපිල්ල ලියන්නේ එක කුමයකට ‘ඩා’ කියලා ගැඩි කිරීමට. නමුත් ‘ඩා’ ලියලා එකට පාපිල්ල ලියන්නේ ‘ඩා’ කියලා නවන් කුමයකට. ඒ කුම දෙකම තියෙනවා, පල්ලව අකුරුවල. රීලහට ඉස්පිල්ල ලියලා ගැටී ගැනීල්ල, ඉතාමත්ම පැහැදිලිව පල්ලව අකුරුවල තියෙනවා. මම තියන්නේ ‘නී’ රූහුට ‘ප්’ කියන එක, පල්ලව අක්ෂරවලත් ඒ විදිහටමයි. වෙනසක් නැහු.

ପ୍ରାଚୀତି ଅକ୍ଷେତର ମାଲ୍ବା ତଥି କିନ ପିଲ୍ଟଲାତି ଧକ୍କାଵିଲୁ ତିଯନ୍ତିନେବେ
ବେଳନ୍ତ ବିଦ୍ୟକାବଦି. ଦୂରେ ‘ଆ’ ପେନ୍ଡିଲିନ୍ହାନ୍ତିର କିନ ଲନ୍ଗାତି
ବିରାମ କିମିଟ ଧୂଣାତ ତିରଙ୍ଗ କେବି ଦୂରକ୍ଷେ ଅକ୍ଷୁରତ ଲକ୍ଷକରନାଲୁ
ତେଣ ବିଦ୍ୟାବ ତ. = ଆ

එනකොට ප්‍රත්‍යාක්ෂරවල අමි සිංහලන් පාටිචි කරන
අලපිල්ල පාටිචි කරනවා. දත් බ්‍රාහ්මිවල ඉසපිල්ල
දක්වන්නේ මේ විද්‍යාවයි : ඒ = ඔ ගත්තුක්ෂරවලයි.

සිංහලවලයි මෙම විදිහේ එකක්. ‘පු’ මේ විදිහටයි මාන්‍ය අක්ෂරවල තියෙන්නේ: ගු නමුත් සිංහල සහ පලුවල ගුන්පාක්ෂරවල වෙනත්: පු. එනමුව ස.සන්ධාය කරපුවහම බලා ගන්න පුලුවන් තොකි එකක් මේ සිංහල අකරු

වලට ලැබුවා නියන්තේ කියල. රූගට 'වේ' වෙනුවට
මුහුණිවල යොදා පිළිලම මෙසේයි: පු කා ලියනකොට
මෙ විදියට ලියනව ඇ මෙය සම්පූර්ණයන්ම සිංහල
ක්‍රමයට වෙනය් ක්‍රමයක්.

සිංහල අක්ෂරමාලාව පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවත්වූ ප්‍රධාන් රාජියක් ඉන්නවා. ගැම කෙනෙකුගේම අවධානය යොමු වුනේ වර්ණවලප්‍රධාන රුපවල විකාශය පිළිබඳව කරා කිරීමටයි. පිළ්ලම් පිළිබඳව අවධානය යොමු වී නැති තුවදී පෙනී යන්නේ. එතකාට සිංහල අක්ෂර මාලාව මාණ්ම් අක්ෂර මාලාවෙන් කෙළින්ම ප්‍රහාව වෙවිට එකක් නොවේ. පැල්ලව යුන්පාක්ෂරවලින් ඒ කියෝන්නේ භත්තෙති, අවවෙති හෙවර්ජ වල තිබුණු පැල්ලව යුන්පාක්ෂරවලින් නිරමාණය වෙවිට එකක් කියන අදහසයි ඇත්ත වශයෙන්ම මෙයින් අපට වටහා ගන්න ප්‍රථමින් වෙන්න.

දැන් සියිලි කුරුවූ තී ලියලා තියෙන අකුරු අරගෙන බැලුවේ, තම් සියිලි අකුරුයි දැන් අපි පාවිච්ච කරන සිංහල අකුරුයි සායන්දාය වෙනවා. දැන් මේ අකුරු වැයි වගයෙන් උ-වෙන්නේ මුළුයේ අකුරුවලට නොවේ, පල්ලුව අකුරුවලටයි. ‘ක’ යන්න ප්‍රහාක් දුරට සමානයි. ‘ක’ යන්න විතරක් නොවේ, ප්‍රහාක් අකුරු මම හිතන්නේ සියයට අනුවත් විතරම සමානයි. සියිලි කුරුවූ ඩිල් අක්ෂර මාලාව, අක්ෂර රුපවල හැඩා සම්භා වෙන්නේ පල්ලුව අක්ෂරවලට එස මුළුයේ අක්ෂරවලට නොවේ.

දැන් අපේ මූලික සිංහල හෝධිය සහ ඇද්ද සිංහල හෝධිය
කියලා හෝධි දෙකක් තියෙනවා. ඇද්ද සිංහල හෝධිය
පාටිචිරී කරන්න බැහැ සාස්කාත ලියවිල්ලක් ලියන්න.
සාස්කාත හෝ සාස්කාත මූලික සිංහල ලිවිම සඳහා මූලික සිංහල
හෝධිය අවශ්‍යයි. එනමාට ඒ මූලික සිංහල හෝධියට ඇද්ද
සිංහල හෝධියේ නැති අකුරු ගණනාවක් එකතු වෙලා
තියෙනවා. දැන් අපී සාමාන්‍යයන් උදාහරණයක් විතරක්
අරගතා බෙලුම්. සාකාරය, පල්ලුවේ අක්ෂර රුපයමයි. වර්තමාන
පල්ලුවේ අකුරුයි, සිංහල අකුරුයි සාස්කාත්‍ය වෙනවා. එක්තරා
ප්‍රමාණයකට. පල්ලුවේ අකුරු දුට්ධි අකුරුවල තැබියට වෙනස්
වෙලා ගිහිල්ලා තියෙනවා. තැමුණ් මූලික ලක්ෂණ යුතුක්
දුරට සමානයි, සිංහල අකුරුන් එක්ක. දැන් උදාහරණයක්
හැරියට ‘ව’ අරගතා බැලුවෙන් වෙනසකට තියෙන්නේ
ලිවිට ආවිල්ලා තියෙන එක විතරයි. එනමාට ‘ඡ’ කියන
එකක් ඉරි කැල්ල නැති එක විතරයි, අව්‍යාවකට තියෙන්නේ.
ඊ විශේ සාමාන්‍ය ටීඟාල සාම්ප්‍රාවක් තියෙනවා. එනමාට
දැන් මෙන්න මේ අකුරු සාකාරය සියයට සියයක් සමානයි.
පල්ලුවේ රිතමාන සාකාරය ඒ. තවත් සාකාරය තහිකර
ගන්නායින් පස්සයි සිංහල එකකී, පල්ලුව එකයි සමානයි.

මම මෙක් මම උත්සාහ කළේ හත්වෙනි ගතවරුපයේදී සිටි භැවියේම ලංකාවේ ගතවරුප වික් තරම් දීර්ඝ කාලයක් නිස්සේ පාවතිවි කළ වර්ණ මාලාව වෙනස් කරලා අවශ්‍ය රටාවකට උග්‍යන්නා පටන් ගන්නේ ඇයි? ක්‍රියා ප්‍රාග්නයට

පිළිතරු යැපයීමට එනන දී අපි සෙන්නලා දුන්නා පල්ලව රාජ්‍යයන් එක්ක ලංකාව තිබිව සම්බන්ධකම්, දේශ පාලන සම්බන්ධකම්, ඒ වාගේම සංස්කෘතික සම්බන්ධකම් උඩ හන්වන ගෙ වර්ෂයේ අග භාගයේ ඉදලා ඒ කියන්නේ ක්‍රි.ව. 600 දිනමත ඉදලා පල්ලව දේශය සමඟ ලංකාව සම්බන්ධ කම් පවත්වලා තියෙනවා. අවුරුදු 20ක් පමණ මානා කුමාරයා පල්ලව රාජ්‍යයේ හිටියා. ඕහුම පුත්තු තුන්දනා පල්ලව රාජ්‍යයේ හැඳුනා, වැඩිනා. ඒ ගාල්ලයේ ලංකාවට ආවධින් පස්සෙදි ඇත්ත වශයෙන් ම කැඳුපනා කරන්න ඇති, ලංකාවේ එවකට තිබිව මාජ්මේ අක්ෂරමාලාව ප්‍රමාණවත් නැහැ. එට වඩා සම්පූර්ණ වර්ණ මාලාවක් ලංකාවට ලිවීම යදා අපි ඉදිරිපත් කරන්න යිනා කියලු. ඒ තියා ප්‍රන්ථාශර එකක අත්ත වර්ණ රාභියක් සිංහල හෝ කියට එකකුවලා තිබෙනවා. එනකොට එක පැන්තකින් බැලුවම අක්ෂර රුපවල හැඩය, අනෙකු පැන්තන් බෙළපුවම පස්සෙදි වර්ණ සංඛ්‍යාව කියන මේ දෙකම සංවර්ධනය වෙලා තියෙනවා. මීග සිංහල හෝ කිය අවශ්‍යතාව සම්පූර්ණ කර ගැනීමට මානවම්ම පරමිපරාවෙන් විශාල සේවයක් දියුවුනු බව මෙයින් තිජ්‍ය එනව. එනකොට

අමිට අවශ්‍යන වශයෙන් කියන්නට ප්‍රථමි වර්ණමාලයේ අප පාරිවිච් කරන වර්ණ මාලාව කෙලින්ම මාජ්මේ අක්ෂර මාලාවෙන් ප්‍රහැව ලැබූ එකක් නොවෙයි මාජ්මේ අක්ෂර මාලාවෙන් ප්‍රහැව පල්ලව අක්ෂර මාලාවක්, පල්ලව අක්ෂර මාලාවෙන් සිංහල අක්ෂර මාලාවන් තිබිවෙලා කියනාවයි කියන එක. එනකොට ලංකාවේ ඉදලා මාල දිවයිනාට ගියපු අය, මහාචාර්ය ජේ. ඩිසුනායක මහනාගේ සිංහල ලේඛන ව්‍යාකරණය කියන පොන් මේක පෙන්වලා තියෙනවා, 11 වෙනි ගෙවිරුහු යේදී මාල දිවයින් පාරිවිච් වෙලා කියන්න් මේ වර්ණ මාලාවයි. එනකොට ලංකාවෙන් මාල දිවයිනාට ගියපු අය, නැත්තම් ලංකාවේ ආධිපත්‍ය පිළිගෙන තිබුණු අවස්ථාවකදී ඒ රටට සිංහල අක්ෂර ගියා වෙන්න ප්‍රථමින්. එහෙම නැත්තම් ආගමික, බොඳේ සම්බන්ධය උඩ මේ වර්ණ මාලාව මාල දිවයිනාට හැඳුන්වා දුන්නා වෙන්න්න ප්‍රථමින්.

(ම්‍රි ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල ප්‍රව්‍යාගාරයේදී 1990.07.26 දින පවත්වන ලද ජාතික ප්‍රස්තකාල දේශන මාලා අංක 02 ඇසුරෙන් සකස් කරන ලද්දකි.)

Conservation and Preservation of Library Materials in Sri Lanka

By

Mrs. Ishvari Corea

Chairperson,

Mrs. D. M. Thilakaratne

Assistant Librarian,

Sri Lanka National Library Services Board,

Preamble

The National Library of Sri Lanka is the centre round which the full information and library needs rotate.

We should not forget the concept that the National Library should safeguard the heritage of the nation as the heritage represents the life and culture of the people both literary and artistic.

It is also binding on the National Library to retain and preserve for posterity and make available to the public all information needed for research, planning and policy making, to acquire and conserve a comprehensive national collection of publications produced in Sri Lanka, and function as a legal deposit library, and to acquire and preserve manuscripts and other library materials such as Microfilms, Photocopies, Rare books and Ola leaf manuscripts.

While librarians, archivists and many others are well aware of the need for preservation and conservation, it is a theme that still needs repeating. Preservation is essential to the preservation of knowledge. Preservation and conservation activity is well established in UK, the USA, Canada, USSR, etc., but not in the developing countries such as ours. Therefore this conference is indeed very timely. The organisers should be lauded for their efforts and we could learn much from the deliberations during this period. This is an indication of the growing strength of cooperative efforts. The problems of library materials in our region are more or less similar, we are concerned also with disasters most natural disasters relate to fire, floods, earthquakes, volcanoes etc. Fortunately in Sri Lanka we have had really to contend so far only with man made, disasters and problems arising out of a tropical climate. Libraries have been destroyed from time immemorial due to enemy activity, religious disturbances, etc.

Conferences such as these are an important way to disseminate and exchange knowledge. The preservation and conservation of non book materials are also very important. It must be mentioned that funding is vital to any preservation efforts.

Attention is being focussed to the problem of using acidic paper in publishing the use of alkaline printing paper is essential. Until mass deacidification is more generally practised, reformatting will remain as the principal way to save the content of materials.

The preservation and conservation of the National Collection is of vital importance. Towards this end the Library Services Board is spending much time and money. Fortunately the ola leaf manuscripts are in good condition as they are being treated in the traditional manner. Unless they come into contact with water or fire they can be preserved without much trouble.

Library materials contain a variety of material of which most are organic and so they are subject to deterioration. Deterioration can become a process that cannot be halted unless adequate and timely care is taken.

Librarians are faced with numerous problems in preserving the collections under their custody. Any material or records that are brought to the library can bring with them various problems which would need immediate attention. This care is more needed for rare, used and old books.

Preservation Awareness and Training in Sri Lanka

One of the major problems faced by the libraries today is the conservation of the human knowledge stored in both traditional as well as modern media. Conservation has been until recently identified as a pure technical activity confined to a back room in the library. It is encouraging to note that this attitude is now being treated as outdated and librarians are paying more attention to create an awareness among their colleagues and clients on the careful handling and use of material so that considerable savings can be effected in the heavy financial allocations set aside for conservation of library material.

Conservation of information resources is not a new phenomenon in Sri Lanka. The Buddhist temples and the pirivenas that functioned as seats of learning and repositories of knowledge were in possession of advanced

knowledge and techniques for the conservation of the written word. The preparation of the ola leaf for writing and the final processing of the written word into a long lasting book was an art which demanded special skills. Apart from the technical skills involved in this process, considerable attention was paid to develop and shape the attitudes of library keepers and users on the importance of proper maintenance and careful handling of material. A strong awareness on conservation of material was built up in both clergy and lay students which was handed down from generation to generation. The book had become a very common feature of the day to day life of children who are taught to regard the books as a teacher. Even today it is not an uncommon sight in rural Sri Lanka to see a child paying homage to the text book before it is put aside after a study session.

However, the introduction of the throw-away type reading material such as cartoon papers, cheap novels and light reading material aimed at various interest groups, have had a considerable influence on the attitudes towards reading material. The younger generation, especially children living in urban areas have easy access to these material which can be thrown into the dustbin after reading. Ample evidence of such attitudes can be gathered by scanning bookshelves in any urban public library in the country.

Conservation Awareness Programme :

Although conservation has become a subject of serious attention of the professionals, no significant steps have yet been taken at the national level to create a conservation awareness. The long felt need for a national body which could take the leadership in conservation awareness was fulfilled at the beginning of this year with the opening of the National Library of Sri Lanka.

There have been some attempts by individual organizations and professional bodies in creating an awareness on conservation of library materials. Almost all these programmes were confined to the training of librarians and students of library science. Professional educational activities carried out by the Sri Lanka National Library Services Board and the Sri Lanka Library Association have contributed a great deal in promoting conservation awareness among the librarians and library science students.

Sri Lanka National Library Services Board :

Even at the present moment this Board conducts several courses of study and orientation courses as well as workshops and seminars for the benefit of librarians of small libraries in the country. The Board

is also conducting a correspondence course for librarians serving in rural areas away from Colombo, who are unable to attend the library science courses conducted by the Sri Lanka Library Association or the University of Kelaniya. Conservation and preservation of material have been identified as a significant component of these courses. In designing the courses due attention has been paid to the fact that the librarians serving especially in tropical countries should have adequate knowledge of the effects of climatic conditions, humidity, insects and other causes of damage to books. Steps have already been taken to establish a conservation centre and a bindery at the National Library which could serve as a workroom as well as a training workshop on the conservation of material.

Sri Lanka Library Association :

The Sri Lanka Library Association commenced its educational activities in 1960 & is responsible for producing the majority of the professional manpower employed in libraries in the country. The professional courses conducted by this Association leading to the associateship consists of three parts. i.e. First Examination, Intermediate Examination and the Final Examination. The courses duration is over 144 hours and about 8 % of this time is devoted to the conservation and preservation of library material. Apart from the academic component, the students are required to undergo practical training in a library which includes a component on the problems of conservation.

However, since the designing of inservice programmes are done by the respective libraries, the quality and scope of training given mainly depend on the capacity and the efficiency of the respective libraries.

University of Kelaniya

There courses are conducted by the University of Kelaniya. The post-graduate diploma in Library and Information Science is an advanced full time course for graduate librarians who have completed a specified number of years in a senior capacity. The other two are part time courses aimed at working librarians in junior positions. All these courses have identified conservation as a significant component in their curricula.

National Archives Department

Being the premier institution specialised in the country for conservation of materials, the department has a well equipped bindery and a repair section equipped with sophisticated machinery and tools which can handle even complicated repair work. It also has the trained manpower which can be utilized for the deve-

lopment of conservation awareness in the country. Provision of inservice training for librarians and binders on request is one of its services. With the introduction of the mobile ministry system, departments and corporations under the ministries are required to provide their services in places where the mobile ministry is held. Under this system the departments and corporations have been able to expand their services to rural folk who under normal circumstances do not receive such services. This programme is a very good opportunity for organizations including libraries to carry the message of conservation to the doorstep of the general public.

The Need for a Dynamic Conservation Awareness Programme

As described above the existing conservation awareness programmes available in the country are strictly confined to the professional education sector. It is imperative that the awareness of conservation of information resources be disseminated to the general public especially to the school going population. Although no research findings are available, it is evident that most library books and other media are damaged by readers who are not either considerate or aware of how to handle delicate material. It is highly unlikely that the damages to books, etc., by careless handling will persist if the readers could be influenced by a methodical conservation awareness programme. There is no doubt that such an influence would immensely help develop the attitudes of readers which would lead to massive savings of funds including foreign exchange spent for conservation of material.

Conservation awareness on the part of readers would also help the libraries in locating the books which need attention. On many occasions damages caused by insects, mildew, or even polluted air go unnoticed at the initial stages as the librarians cannot be vigilant of their holdings all the time. Often these types of damages are noticed by junior library employees and/or readers. Therefore most of the damages can be detected in an early stage if the readers could be alerted to the consequences of these undesirable and disasterous occurrence.

Apart from the environmental factors, economic factors also play a vital role in the conservation activities undertaken by libraries. Today conservationists are faced with a series of problems created by publications printed on low quality paper, or with poor quality ink.

The new media introduced by technological innovations have introduced new dimensions to the conservation awareness programme of the country. Micro productions and audiovisual material are now widely used in libraries in the country. Many major libraries including those of the University of Peradeniya and the National Institute of Education are now resorting to micro reprography with a view to easing the accommodation problems and resource sharing expenses, etc. Digital technology has also made its presence in libraries through magnetic diskettes which are being used to exchange computer produced data files. Compact disk technology is being introduced to several libraries including those of National Aquatic Resources Authority, The British Council and the National Institute of Education. This material is very delicate and could get easily damaged by careless handling. Unlike printed matter, damages caused to these materials cannot be readily detected and therefore special care has to be taken for their preservation and conservation. It is imperative that both users and library staff should be properly exposed to the conservation problems involving these materials so that they will take adequate care in handling such delicate materials.

Strategies for the Promotion of Conservation Awareness

The National Library of Sri Lanka can play the leading role in the conservation awareness programme in the country. As the institution which provides leadership to the island's library system it is the responsibility of the national library to promote conservation awareness through its educational and training programmes. Since the National library is responsible for the training of teacher-librarians of the country it will not be a difficult task to convey the conservation message to the student population through teacher librarians.

Non Governmental organizations such as learned societies, non-formal education centres and various voluntary organizations have a very high potential in promoting conservation awareness in the country under the leadership of the National Library.

Preventive Programme

It is essential to have well thought out preventive programmes. It is better to take quick action in restoration. But unfortunately the librarians in our country do not have much knowledge of how to preserve and conserve. Though preservation and conservation is included in the teaching programmes of library science in the country, a well thought out and inexpensive methodology is necessary. Much damage

can be done to library materials by untrained librarians by using sensitive tapes to repair torn pages of books; use of highly acid paper to wrap books in order to protect them from dust, wrong repair methods and bad storage.

No routine or regular checks are carried out in our country for insect or other enemies library material. It is necessary to exercise regular checks so that preventive measures could be taken to halt the damage that can be irreparable at the commencement of the deterioration.

Readers too should be advised as to how to handle books and other materials as carelessness can lead to the damaging of books, and other library materials.

A problem faced by the librarians in a tropical country is the preservation of library material against a polluted environment. Our library materials are stored in rooms which are damp, hot or cold or dry and are subject to variable weather conditions. Cities are polluted with carbon dioxide, sulphur dioxide, ammonia, etc. The exposure to light, especially ultra violet radiation can be very serious. Heat also promotes deterioration of library materials. The higher the temperature, the faster the library materials will deteriorate. Extensive heat can dry the material and embrittlement can set in which could result in warping. Leather binding can warp and paper can become brittle. Moisture is also very bad for library materials.

Pilot Project

The National Library Services Board is deeply concerned with the preservation of collections. It intends to carry out a pilot project or survey to assess methods and procedures that would be necessary.

Evaluation

Evaluation can be done by a questionnaire. The surveyor can identify the place and date of publication, the physical nature and the conditions of the volumes sampled, eg. the binding condition and strength of the inner part of the volume. Checks also should be made to see whether any obvious physical characteristics of the volumes being checked would preclude microfilming as a preservation option. Other options available would be rebinding and repair.

Data on the date and place of publications would give a profile of the age and source of the collection which would help in the preservation.

Brittle or weak paper can pose serious problems in preservation. Checks should be made to see the internal condition of the publications whether pages are damaged leaf attachments broken, etc.

Increased use of acid free paper and a mass deacidification programme are necessary for the preservation of library materials.

The need for extensive conservation treatment including deacidification, leaf repair, and strengthening, fine binding and custom box making is more difficult to quantify in terms of treatment time per volume.

Protective enclosures are useful for deteriorated items that cannot be treated immediately.

The preservation problem is a large one, for any one institution to solve. It should therefore be a cooperative endeavour if it is to succeed. It is also important to give shape and direction to cooperative efforts. Preservation signifies all protective measures that help to reduce the rate of deterioration of material.

Bibliographic records of materials that have been microfilmed should be prepared and be made available so that other institutions could have access to them and identify what has been filmed so than duplication of efforts could be avoided.

Identifying Priorities

Libraries should be requested to identify their priorities for conservation and preservation. As no library material is safe from light, heat and moisture and from the impurities in the air, attention towards the protection of materials becomes more important than repairing.

Air conditioning though expensive is most effective in controlling biological and chemical enemies.

The Sri Lanka National Library Services Board is the focal point for research on library techniques. It is concerned with planning policy guide lines for adoption in the field of information technology ; designing training courses for library personnel who would be competent in handling modern information techniques, conservation and preservation methodology, etc.

Central Authority

The Board can act as the Central Authority in the preservation and conservation of library materials.

With the devolution of power from the centre to the periphery the provincial councils will have to play an important role in the functioning of libraries. Fortunately the National Library Services Board in its advisory capacity can influence these councils in the proper setting up of libraries and their control. The Board is in the process of preparing guidelines for the formation of an Authority which will provide technical support for the proposed provincial libraries, promote cooperation between libraries, institutions, etc. This Central Authority will not only co-ordinate but help to set up plans and monitor the services and activities with regard to preservation and conservation of all library materials.

ଶ୍ରୀ ଲୋକାଲେ
ପୋନ୍ ପ୍ରକାଣନ କୁଣ୍ଡେତ୍ରାଯେ
ଗୈଲ ଜଣ ପ୍ରବନ୍ଧା

శిల్పాలలో లేకుటవు రూపులో ఉన్నప్రమాదాలను కొనిగలుతున్నారు

ජෙන්රි සමරනායක මහතා විසිනි

ඉ ලාකාවිහි පොත් ප්‍රකාශනය පිළිබඳ දේශනයක් පැවැත්වීමට මට ඇරුපුම් කලේ ප්‍රස්ථකාල සේවා මෙෂධිලයේ වැඩි බලන අධ්‍යක්ෂ උපාලී අමරසිංහ මහතායි. ඒ පිළිබඳව මම පලමු කොට අමරසිංහ මහතාට ස්තූතිවත්ත වෙනවා. ඒ මහතාගේ යෝජනාව අනුමත කිරීම පිළිබඳව මෙෂධිලයේ සහායත්ති රෝච්චරි කොරයා මහත්මයට ද ස්තූතිවත්ත රිය යුතුයි. මෙම දේශනය ගැන වැදිදිරව විමසීමේ දී අමරසිංහ මහතා මට කියා සිටියේ ප්‍රස්ථකාල ක්ෂේරුයයේ විවිධ ආග පිළිබඳව ප්‍රස්ථකාල සේවා මෙෂධිලය සාවිධනය කරන මාසික දේශනමාලාවට එක් දේශනයක් උරු මෙය සැලකන බවයි. ප්‍රස්ථකාල සේවාව, සාහිත්‍යය, ප්‍රහාරපත ප්‍රකාශනය වැනි කරුණු අරධය මාසික දේශනමාලා පැවැත්වීමට එලුම් ගැනු මෙෂධිලයේ වත්මන් යහායත්තිය හා වැඩි බලන අධ්‍යක්ෂවරයාට අපෙක්ෂාතිය තිමි විය යුතුවේ. එහෙත් මා වෙත පැවැරු මේ වගකීම මා භාර ගන්නේ වෙදන් පැකිලීමකින් යුතුවේ. එයට එක් ජේත්තුවක් මෙවැනි දේශනයක් කිරීමට තරම් මම මේ ක්ෂේරුයයේ ප්‍රවීනයක් ද යන්න ගැන මා තුළ ඇති වූ සැකයන් අනෙක් අතට පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේරුයයේ නිපුත්ත අට භාද දේශනයන් වත් භාද කිරීකයන්වත් නොවයි. මම ගැමුවිටකම කියන පරිදි අටි මූර්ණකරුවාත් උර්ඛකයාත් අතර ඩිටින අතර මැදියයක්. මම මේ අතරමුදියයයක් කියලා මෙතනන්දී කියන්නේ සාමාන්‍යයන් යෙදනු යුතුහ අර්ථයන් නොවයි. එහෙත් පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේරුයයේ නිහිඟ සේවයක් කරන ප්‍රකාශකයා කරාවට වඩා දැක් ස කියවීමටයි. දත්ත විය යුත්තෙන් කියවීමටයි. මම හිතන ගැටුයට විවිධ අවස්ථාවලදී විවිධ ආකාරයන් කියවීම පුරුද්දේක් කොටගත් සිටින හෙයින් මේ මේ දේශනය ද දොළය බලා කියවීමට තිරයෙකා.

පුරුෂකාල යේවා මෙහිලයේ යෝජනාව මත විසි එකවැනි සියවශයට පා කැන ප්‍රකාශන කරමාන්තය හෝ 'ග්‍රී ලැකාවල් ප්‍රකාශන කරමාන්තයේ ගැටුව සහ ප්‍රවහන' යන මාත්‍රාකාල දෙකක් එකක් තෝරා ගැනීමේ මට සිදු වුනා. විසි එකවැනි නැවත්ත්‍යයට යාමට පෙර, විසිවැනි ගතව්‍ර්‍යයේ වූවිද දැනම්වත්ත්‍ය නම්වත්ත් ගතව්‍ර්‍යයේ ප්‍රවහන නැත්ත්ව්‍යෙම පවතින වින්මැඟ ත්‍රී ලැකාවල් ප්‍රකාශනය ගැන කාරු කිරීමට මම අදහස් කළා. ඒ නිසා මම තෝරා ගන්නේ ඉවත් මාත්‍රාකාලි.

ଆରମ୍ଭିତାରେ ପ୍ରକାଶନାରୁ ଯନ୍ତ୍ର କୁଳକୁ ଦିଲ୍ଲି ଯନ୍ତ୍ରରେ
ଅଭ୍ୟାସିରେ କରିବାରୁ ଉତ୍ସବରେ ପାଇଲାମାରୁ। ବୋଲାରୀ ପ୍ରାଚୀନତାରେ
ଅଭ୍ୟାସାରୁ ପିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଖାଗଦେଇ ଲମ୍ବକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାଇଲାମାରୁ। ଆଜିରିଲ୍ଲ
ଚାରିବ୍ୟାନରେ ପାଇଲାମାରୁ ଅଭ୍ୟାସରେ ପିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଖାଗଦେଇ

ඉදුණුය කරවා ප්‍රකාශ කරන ලදී. අප ආයතනයේ ප්‍රකාශන පොත්ට්වල බොහෝ විට මෙයේ සඳහන් වෙනවා. බොහෝට්ට් තොකාලය 02, බඩුලිව්, ඒ. ඩී. රුමනායක මාවතේ, අංක 41 දරන සේරානය මැනයේ පිහිටි සිමායනින ලේක්ස්ත්වුස් ඉන්විට්ස්ලන්ට්ස් සමාගම මිනින්, තොකාලය 02 බඩුලිව්, ඒ. ඩී. රුමනායක මාවතේ, අංක 41 දරන සේරානය මැනයේ පිහිටි සිමායනින ලේක්ස්ත්වුස් මින්ට්ටරස් සහ පබලිපර්ස් සමාගම මිනින් මුදුණුය කරවා ප්‍රකාශ කරන ලදී. පොතේ මූල් පිටුවල හේ මූල් පිටුවල හා කටිරයේ කතුවරයාගේ නම සඳහන් වෙනවා. එට ඇතරව ප්‍රකාශනයේ හේ ප්‍රකාශනයට පත් කරන ආයතනයේ හේ නම් සහ උපිනය සඳහන් විය යුතුයි. මා ඉහත සඳහන් කළ වාකුයයේ මුදුණුල යේ නම ද, එකී පොත මුදුණුලයේ මුදුණුය කළ තැනැත්තාගේ නම ද සඳහන් වෙනවා. එයින් තැනී යන්නේ පායකාය අතට පොතක් පත් කිරීමට ප්‍රධාන කොට පුද්ගලයන් තිබෙනෙකුගේ සහාය අවශ්‍ය වන බවයි. ඒ අතර කතුවරයාගේ කාර්යභාරය ද, මුදුණුකරුවාගේ කාර්යභාරය ද කුමක් ද යන්නා අමුත්‍යෙන් සඳහන් කළ පුතු වන්නේ නැහු. නමුත් පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රකාශකයාගේ කාර්යභාරය තුමක් ද? මුදුණුය කරවා ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම පමණක් ද? මේ පිළිබඳව පැහැදිලි වැටහිමක් අප අතර නැති බව මේ පිළිබඳව බොහෝ අය සමඟ කළ කරාගත් ද මට ඒකුත් ගෙයේ තිබෙනවා. බොහෝ කතුවරුන් ද, ප්‍රයෝගාලයායියේ මුදුණුලයායි අධිකරුවන් ම මූල් ලාභාවේ පොත් ප්‍රකාශනයට පිවිසී තිබෙමි. ඒක වෙන්නේ ඉතාම සිශ්‍යන්නා පුම් අපුරින්. පොතක් ලියාගත්ත ලේඛකයෙක් අන් පිටපත් රෙගන මුදුණුලයායකට යියායින් පස්සේ එය කියනවා, මේ පොත මට ගහන්නාට යිනා, එකටර සඳුලී දෙන්නා නම් කුමයක් නැහු. එහෙම නැත්තම් වෙනත් මොනවා හරි සේතුවක් එය ඉදිරිපත් කරනවා. එහෙම අවස්ථාවක දී මුදුණුල අධිකරු කියන්නේ, එහෙමත් අපී ඒ පොත ගහමු. මම වික්‍රෘතා මුදුණුලා කියක් හරි එක ගාක්නාක් දෙන්නම්. එතකාට කරන කියනවා, ඩිය කියක් නමුත් මට කළක් නැහු. මට දිනා ඒක පොතාවම හරි ගෙහළා මගින් අදහස් පායකාය අනට පත් කරන්න. එතකාට පොත භාර දිලා යනවා. පොත ගෙහනවා. මුදුණුකාරයා ප්‍රකාශකයා බවට පත්වෙනවා ඉතිනි. මොකද එයාගේ නම්නේ ගහනවා ප්‍රකාශක කියලා. අන්තිමට අර ලේඛකයා කිය කිය ආදිචිනවා පුතු කාලෝකදී, මගේ පොත අභ්‍යන්තර ඇඟ්‍රෑන්නා, නැත්තම් ගමරනායකට දුන්නා. පොත් දායුජක් විනිර ගහන්නා ඇති. මට මැට්‍රිඩ් රුපියල් දෙයිය පනායයි, නැත්තම් රුපියල් තුන්සියයයි. බොහෝට්ට් විට ගිය ගිය වේලාවට රුපියල් දෙයිය පනාජක් රුපියල් තුන්සියයයි දෙනවා. නැත්තම් තුන්සි තුන්සි කැල්ලක් දෙනවා කැමියරුගත්න් රුපියල් දෙයිය පනාජක් ගන්න කියලා. අන්න ඒ විදිහින් තමයි පවත් ගැනුන්නා. ලාභාවේ ඒ නිසාම බොහෝ මුදුණුල තුන්සිවෙන්නේ මුදුණුකරුවේ සහ ප්‍රකාශකයේ යනුවත්න් මෙක අද එයදී දිස් වුනු දෙයක් නොවයි. සිංහල බොහෝ පොතනා පොතනා ප්‍රකාශනය සඳහා මාමු වූ පුරුණ ප්‍රකාශකයා අලුත්කොෂ්පකාර යන්තාලය. මම සිතන තැව්යට ලාභාවේ සිහළ පොත් ගහන්නා මුදුන්ම පටත් ගන්නේ ලේඛක්පකාර

යන්ත්‍රාලය. මුල් භාගයේ දී පොත් ප්‍රකාශන කාර්යයේ
නියුත්‍රූතු තොහෝ ආයතන ප්‍රකාශන යන නම පවා භාවිතා
කළේ නැඳු. නිදුසුනක් වගයෙන් විසිවෙනි ගතවර්ණයයේ
පළමු දක ඇත තුළ ලේක්ස්වුස් ආයතනය මෙන් ප්‍රකාශනයට
පත් කළ පොත්වල ප්‍රකාශනය වෙනුවට යඹන් වුමයේ දිනමින
යන්ත්‍රාලය යන්නයි. දිනමින යන්ත්‍රාලයේ මුදුනිනයි. තැන
හාන් ඉග්‍රීය පොත්වල පින්වයි ඇවි ලේක්ස්වුස් පින්වෙන් ප්‍රෝස්
සුනුවෙන් යඹන් වි ඇත. මෙම ප්‍රවනතාව ග්‍රී ලංකාවට
පමණක් පිම් මුවක් නොවේ. බවතිර රටවල ඉතා විශාල
ප්‍රකාශන ආයතන ද එම අයුරින් ම ආරම්භවූ ජ්‍යෙවායි. ඔවුන් සේවක
ප්‍රකාශනයේ ප්‍රෝස්, සේම්ලිංඩ් යුනිවරිසිටි ප්‍රෝස් වැනි ඉතා දැසුණු
ප්‍රකාශන ආයතන පවා අද ද ගැඹුන්වෙන්නේ යන්ත්‍රාලය යන
නමිනි. එන් මේ ගත වර්ණයේ මූල් භාගයේ දී බවතිර රටවල
ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වැනික්ම ග්‍රී ලංකාවට අන් නොකර
ගන් හේතුවෙන් අපමණ ප්‍රකාශන ආයතන තාමන් යන්ත්‍රාල
වියෙන්ම පවතිනවා. බවතිර රටවල නමින් යන්ත්‍රාල මුවන්
ජ්‍යෙවා සංචිතය වූ කුමාරුකුල පොත් ප්‍රකාශන ආයතන ලෙස
වර්ධනය වී තේනෙනවා.

මට පෙනෙන හැටියට ප්‍රකාශකයෙකු අතින් සිදු විය යුතු
වැඩැග්නීම මේගෙය දේශීය අවධානය ආවුත් ප්‍රකාශනය සඳහා
පොත් තෙරු ගැනීමයි. මූල්‍යකාලීන එසේ නොවීම ප්‍රකාශන
ක්මේලුයට මූෂ්‍රණ පාන්තරට සිදු විය ඇති විශාලතම ගැටුවයි.
එවැනි තේරීමක් නොකිරීම නිසාම අපම සාක්ෂරතා
මට්ටම හා අධ්‍යාපන මට්ටමට ගැලුපෙන අපුරින් යාචිතයා
වර්ධනයක් හෝ පොත්පත් ප්‍රකාශන ක්මේලුයේ වර්ධනයක්
හෝ සිදු විය ගැනී. මා මෙහිදී යාචිතයා යන විවෘත හා රිකා
කලේ සාක්ෂාත් යන විවෘතය අට දන්නා පුළුල අර්ථයෙන්
නොවේ. යාචිතය යනුවෙන් අප යාමානුයෙන් හඳුන්වන්නේ
නවකථ, කකිනකථ, පැඩ වැනි නීර්මාණප්මක යාචිතයා
අඟයන්. නමුන් සාක්ෂාත් යන්නට විද්‍යා සාක්ෂාත්ය, නීති
සාක්ෂාත්ය, නීත්මාන යාචිතයා වැනි සියලුක්ම අවධා බව
මගේ හැඳුමයි. යාචිතයා යන්න මා මෙහිදී යොද ගන්නේ ඒ
සියලුම අංග අයන් වන අපුරින්, අපම සාක්ෂරතා මට්ටමටන්,
අධ්‍යාපන මට්ටමටන් ගැලුපෙන අපුරින් සාක්ෂාත් වර්ධනයක්
සිදු විය නොමැති බව පෙන්වා දීමට උදාහරණ කියයක් ගෙන
හැර දුක්මීමට පුළුවන්. ඉංගීනේරු විද්‍යාව, වෛද්‍ය විද්‍යාව,
පරිගණක විද්‍යාව, ආර්ථික විද්‍යාව, ගණකාධිකරණය හා
කළමනාකරණය වැනි විෂයයන් උසස් මට්ටමීන් හැඳුමට
අවශ්‍ය මුළු විට අපට හැම විටම පිටරට ප්‍රකාශයට පත් කළ
පොත් සොයා යන්නට සිදු විය නිබෙනවා. සම්බඡ දියුණු
ප්‍රකාශන කරමාන්ත ඇති ආක්ෂ්‍යාතික රට්වල මට්ටමින් කාක්ෂණික
විෂයයන් පිළිබඳව ලියවුනු සම්මත පොත් පෙළ ටින්ම අපුරු
සාන්ද දේශීය වශයෙන් මූල්‍යය කරවා වික්ණීමට හෝ ඉගැන්
විශේෂ හාජාව ම්‍ය බය මු අවස්ථාවලදී ම්‍ය බයට පරිවර්තනය
කරවා ප්‍රයිංච් කිරීමට විධි විධාන සුල්ංච්වා නිබෙනවා. එය
බොහෝවිට කෙරෙන්නේ පොද්ගලික ප්‍රකාශකයන් විශින්.
ඉත්දියාව, ජපානය, තායිලන්තය මිට නීදුන් වශයෙන්
දුක්මීය හැකියි. ජපානයද දී මා දුවු දෙයක් මෙවික්ල ජරනල්
ඇමරිකන් මෙවික්ල ජරනල්, ඇමරිකන් සයන්ටිපික්
ජරනල් එවා දික්කකාම ජපන් හාජාවට පරිවර්තනය කරලා
වේ නිකුත් කරනවා. ඒ වාශේම තායිලන්තය තියෙනවා,

ඐනත්, දැනට අවුරුදු ගණනාවකට පෙර සෞයා ගනු ලැබූ ජේදවෝ, පුරුණක් වැනි ප්‍රහලදීක ගැනත් යදහන් කරන විට වෙනත් රටවල පළ වන ලම් විද්‍යා කෘතිවල ක්වාගර, බිලුක්සේස් ගැන සඳහන් වෙතවා. මැනකදී සෞයා ගත් දේවල් අපේ පොත්වල මේ වර්ග සඳහන් වෙන්නේ නැහැ. ප්‍රහලදීක ගැන කරා කරනවා, ඉස්සර කාලේ බොහෝම පැරණි දේවල්. ඒවිගේම අපේ විද්‍යා පොත්වල පදරුරුදෙයි සහ, ද්‍රව, වායු යන ත්‍රිවිධ අවස්ථා ගැන සඳහන් වෙතන් පදරුරුදෙයි තතරවැනි අවස්ථාව වන ජ්ලායීම්; අවස්ථාව ගැන සඳහන් වෙන්නේ නැහැ. ජ්ලායීම් අවස්ථාව පදරුරුදෙයි ඇති බව සෞයා ගෙන දුනාට අවුරුදු භතලින කර වැඩි කාලයක්. ඒ අනුව බලන කොට අපේ විද්‍යා පොත් පවා යල් පැන ගිය බව ජේනවා. මම මේ විද්‍යා විෂයයන් උදාහරණ හැරියට ගත්තට අනෙක් හැම විෂයයකමත් මේ තත්ත්වය එමහමමයි. පුහාක් ලමයින් සඳහා ලියවෙන පොත්පත් අත්ත් මූහුණුවරක් අරගතන නැහැ. අලින් මූහුණුවරක් තැනිම අවශ්‍යයි. මොකද, ලෝකය වෙනස් ටේගෙන යන නියා, අර ඉස්සර කාලේ හාටාගෙයි, ඉඩබාගැඩි කරාව කියනවාට විචා පරිගණක යුතුයට ආප්‍ර අවස්ථාවක අපි අලින් විදින් නිර්මාණ ලමයින් තුළට ඇති කරන්න ඩිනා. එනමාට තමයි ලමයින්ගේ මනය දියුණු වෙන්නේ. අන්න ඒ කාරණය අපි කොයි වෛලාවකටත් සඳකා බලා නැහැ. මෙය පොත් ප්‍රකාශනයේ යෙදී සිටින ප්‍රකාශනයන්ගේ දුරව්‍යකමක් නොවෙයි ද? ඒ වාග්‍රම් අද පළවන සාහිත්‍ය කානී, නිර්මාණ කානී අතර පවා මම දිකින්නේ එකාකාරී බවක්. සමහර විට මෙහෙම කියන කොට පුහාක් දෙනා මාන් එක්ක විරුද්ධ වෙයි. නමුත් මම එක කියන්න අදහස් කළේ බොහෝ කරාවල ආකාශයන්, තේමාවන්, හාසා ගෙයෙයන් එකිනෙකට වෙනස් වෙන්නේ ඉතා කලාත්‍රකින්. නවකථාවලින් බොහෝ විට පිළිගිනු වන්නේ මාර්ටින් විුනු ඩිජ්ඩ නියා කොර්ගලන්, පුරුවිර, යැයිලික වැන්න වුන් නියා කියනු සෙකරුයන්, තවත් තුළන ලේඛකයන් කිහිප දෙනෙක් නියා රේගේ කෝරලයේ ජන තිවිතයන් පමණයි. ඒ හැර අනෙක් ප්‍රදේශවල ජන තිවිතය හෝ අපට හිසරයක්ව ඇති ජනවාරික ගැටුම් ගැන හෝ දියුවෙන නිර්මාණ කානී ඇතෙනාත් ඒ ඉතා පුළු වශයෙන්. මෙහුනි වර්ධනයකට ජේත්ව පොත් ප්‍රකාශනයාගේ දුරව්‍යකමක්.

බෙහිර නවකරා මේට ඉදුරාම වෙනස් මහක් ගත් බව යොනවා. එක් නිපුණක් ලෙස දෙවන රැක පුද්ධ සමයේ යම් යම් පුලු සිද්ධීන් ගැන ලියවුමු තවකරා ගෙන තැර දැක්විය තැකියි. බොහෝ විට ඒවා ලියවී ඇත්තේ ප්‍රකාශකයාගේ ඉල්ලීම පරිදියි. ප්‍රකාශකයාගේ පැවරුමක් ගත් ඒ උඛනකයා ඒ සිද්ධිය පිළිබඳ පර්යේෂණයක් කරනවා. ඒ පර්යේෂණය මත තමයි විපුල් නිර්මාණය ඉදිරිපත් කරන්නේ. සමහර අවස්ථාවල ඒ පර්යේෂණය කරන අතරතුර ප්‍රකාශකයා වෙත ඉදිරිපත් කරන වාර්තා වෙනම පර්යේෂණයක්මත් කානිතයකට ප්‍රමාණවත් තරම් විනිහාකමකින් පුන් වාර්තා වෙනවා. අමි ඇත්තෙන්ම මේ රෙටි දී කිසිම විවෙක කරන්වරයෙක් පෙළුවුවීමක් කරන්නේ තැහැ. ප්‍රකාශකයා එන ඕනෑ දෙයක් ගහනවා. බොහෝ විට කරන්නේ අනුකරණයක්. වෙනත් බොහෝ සම්පරිල දකින්නට නැති තරම් අනුකරණයට පූරු පුරුදු සම්පරික සිටින අප ප්‍රකාශකයන්ද අනුකරණයට හොඳින්ම

අද්ධිකීම් වේ ඇත් බව ජෙනවා. වරාගයෙන් පටන් ගන් පරාලිං නවකරා ගොන්නාත්, ගොල දහවිනින් පටන් ගන් උපුම කරා ගොන්නත් ප්‍රකාශකයාගේ මේ අනුකරණ රටාවේ ප්‍රතිඵලද කියලා මට සෑම තිබෙනවා. මේද ඒවා භෞද්‍යට විධිඹුනා රේ කාලේ. ඒක නියා ඒවා දිගුවම හැගෙන ගියා කියලයි මට තිබෙන්නා. මෙගේ අදහසක් මිකා. ඒක නියා නවකරාව ඉතාම දුරවල මිට්ටමට වැළැන තරම් මක්දහස් තෙම්පිය අපුපහ අපුහය වෙන ගොට ඉතාම පහල මට්ටමට වැටුනා නවකරාව. නවනාවකින් තොරව එකම උරුවකට පළ වුනු මෙවැනි සිංහල නවකරා සිංහල නවකරාවේ අභිජායාධියට සරස වුවක් ගේ මට පෙනෙන්නා. පොනක් ප්‍රකාශයට ඒන් කරන ප්‍රකාශකයින් ලාභයක් ලැබිය යුතුයි. ඒ අනරම් සාහිත්‍ය වර්ධනය කෙරෙනිද සින ගොමු කිරීම අනුවත්‍යයයි. “පොන් ප්‍රකාශකයා සාහිත්‍යයක් ගොඩ නැඟයි” යන කියමෙනහිදී ගම්‍ය වන්නේ මෙම සත්‍යයයි. සාහිත්‍යයක් ගොඩ නැඟන අපුරින් පොන් ප්‍රකාශ නයේ නොයයිම් මූල්‍යින් සඳහන් කළාක් මෙන් පොන් ප්‍රකාශකාගා ස්මේල්‍රුය කෙරෙහි බිලපාන ප්‍රධානම ගැටුවක්. අධ්‍යාපන ස්මේල්‍රුයට හා සාක්ෂරතා මෙට්ටමට මෙන්ම ජ්‍යෙන් ජ්‍යෙනාවෙන් රසජුනා මිට්ටමට ද මෙම කරුණු කෙනරම් යුත් බලපා ඇත්තායි සාකච්ඡා කිරීමට මම බලාපොරොන්තු වෙන්නේ තැහැ.

පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයට බලපාන තවත් ගැටුවෙන් නම් එස් සඳහා ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් නොමැති වීමයි. මෙයට සේතු කිහිපයක් නියෙනවා. එකක් ආයෝජනයේ අවධාම. ලාභයක් සමඟ පොත් හිජ්පාදනය සඳහා කෙරෙන ආයෝජනය නැවත උබා ගැනීමට අවම වශයෙන් අවුරුදු තුනක කාලයක් වත් ගත කරන්නට යිදුවෙනවා. එස් කළත් එස් හැකි වන්නේ පොත් අලෙවිය අතින් සාර්ථක යුතුවෙන් පමණයි. බොහෝ රිට අප්‍ර කර්තාවරු කියන දෙයක් තමා මේ පොත ගැන භය වෙන්ට එපා, මේකෙන් පිටපත් තුන්දාක් තෙමලෙයි පන්දාක් ගනන්න, එක මාසයක් ඇතුළත විකිණිලා යයි. නමුත් එප්‍ර අත්දැකීමෙන් දැන්නවා, පොත් දායක් වර්ෂයකට ගැපුවෙනින් එකක් පහක් කපලා පළුළු භද්‍යන්න යවන්න වෙනවා. එහෙම තැන්නම් ජේවුමෙන්ට එස් විකුණ්නා වෙනවා. ඒක සාමාන්‍යයන් අපේ අත්දැකීමක්. එකම කියලා තියෙනවා පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ පනාක යෝධයකු හැරියට සැලැකන සර සැවැන්ලි අත්විත් ඔහු කියන අන්දමට, ඔහුගේ අත්දැකීම අනුව ප්‍රකාශයට පත්වන පොත් වලින් සියට පනහක් ම අලෙවිය අතින් අසාර්ථකයි. ආයෝජනයේ අවධාම ඉන් මූලිකීන් පැහැදිලි වෙනවා. මේ අවධාම එස් තිබියම් යු ලංකාවේ පාසුල් පොත් සම ප්‍රකාශනය හා ප්‍රකාශනය රුපයට පවතා ගැනීම නිසා පොත් කරමාන්තය කෙරෙහි ආයෝජනය තවත් පසුබුමකට ලක් යුතු. ආයෝජනය අඩු වන බව වටහා ගැනීමට පාසල් පොත් සම්පාදනය හා ප්‍රකාශනය පොදුගැලික පොත් ප්‍රකාශක යන් සතුව පැවතී අවධියේ සාම්බුද්‍ය වැඩුන වෙශය හා අද පවතින තත්ත්වය සඳහා බැවුම් පමණක් ප්‍රමාණවත්. ඒ කාලය තුළ ගාස්ත්‍රීය පොත් නොවිට ප්‍රමාණයක් පලවුනාද? මේ දැන්නවා අපේ අයත්තයෙන්ම ඒ කරපු ගාස්ත්‍රීය පොත් පල කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම තවතා දමා තුවනා. මොකද අපිට ඒක කරන්න විෂ්ඩක් නැහු, ආයෝජනය මිද කම් නිසා.

ඉත්තිල කාව්‍ය වර්ණනා, සිද්ධාන්ත පරික්ෂණය, ඔය වගේ පෙන් ඒ කාලේ පල වුන් ඇත්තෙන්ම පායුල් එපාත්විලින් අපට ලැබූණු දාගයෙන් කොටසක් ඒ සඳහා යෙදූවූ නිසායි. මා කළින් සඳහන් කළ පරිදි ආයෝජනය අපු පූ බිඩු වටහා ගැනීමට පායුල් පොත් සම්පාදනය කිරීම හා ප්‍රකාශනය පොදුගලික ප්‍රකාශකයින් සතුව පැවැති අවධියේදී සාමිත්‍ය වර්ධනය වූ වෙශය හා අද ප්‍රවීතින තත්ත්වය යලකා බැඳීම පමණක්ම ප්‍රමාණවත්. දේශීය අවශ්‍යතා යලකා ඒ අනුව ප්‍රකාශයට සුදුසු පොතපත තෝරා ගැනීමට නම් නොමැපුරු ආයෝජනයක් තිබේ යුතුයි. ආයෝජනය මඟ විම අවශ්‍යතා සපුරාලීම කොරෝනි දැඩි බලපූම ඇති කරනවා. දැන් අපට අවශ්‍ය නම් යම්කියි පොතන් උගාන්ට අපි ඇත්තෙන්ම එයට කර්තාවරයා යොමු කරන්ට ඕනෑ. ඒ කර්තාවරයාට ඒ විදිහේ ගෙවීමක් කරන්ට අපිට හැකියාවක් තිබෙන්ට ඕනෑ. ඒ විදිහේ හැකියාවක් නැතිව ඔහුව ඒ විදිහේ කාර්යයකට යොමු කරන්ට අපට පුරුෂවන් කමක් නැහැ. අන්න ඒක නිසායි මම කිවේ නොමැපුරු ආයෝජනයක් තියෙන්ට ඕනෑයි කියලා. අපි මේ විදිහේ තේපුන්හනක් ගෙන බෙලුම්. ඉළුසි අධ්‍යාපනය ලැබුම් අවශ්‍යතාව ගැන අවබාරණය කොරෝනා සහ ඉළුසි පොතපත හදුරුම් සි-හලින් අධ්‍යාපනය ලබන මේ අවදියේ පාමාණික ඉළුසි සි-හල ගෙන්දක්ෂයක් තිබේ වි තිබෙනවා ද? අද කොකටත් තෙනුය මෙන් ඇත්තේ ව්‍යුහ සේකර ගැනීද කොළඹ පමණයි. ම්‍යුලසේකර ගැනීද කොළඹ සම්පාදනය වූ අවධියන් මේ වකවානුවත් සසදන විට ගැනීද කොළඹය අවශ්‍යතාව කොරතම් දුරට වෙනස් වි තිබේ ද? ඉළුසි පාත්පත් සි-හලට පරිවර්තනය කිරීම, ඉළුසි විවෘතවලට පර්යාය සි-හල වචනවල ඇති අවශ්‍යතාව ගැන සළකා බලන විට මේ තුනතා අවශ්‍යතාවට ගැලපෙන ගෙන්දක්ෂයක් තිබේ යුතුමයි. ම්‍යුලසේකර ගෙන්දක්ෂය අරගන්නම ක්වදුක්වන් පර්යාය වචනයක් හමුවෙන්නේ නැහැ. ඒකෙ තියෙන්නේ වචනය පැහැදිලි කරලා, එහෙම නැත්තම් වචනය විස්තර කරලා විතරයි. දැන් අපට අවශ්‍ය ඒ දෙය නොවෙයි, මම තින්න හැරියට. මොකද අපි පුහක් ඉළුසි දේවල් ඉළුසි මාධ්‍යයන් තියෙන දේවල් පරිවර්තනය කරන්න, ඉළුසියන් අඟල් භාෂාවට විෂය කරුණු විදිද ගත්ත මහන්සී ගන්න කාලයක්. එහෙම කාලයක අපට ඕනෑ වෙනවා භැම වෛලාවට සුදුසු පර්යාය වචන, මම වචනට සුදුසු සි-හල වචන. දැන් ‘රිකවර්’ කියන වචනට අපි පැලුවෙන් ‘අපසු ලබාගෙන’ යිය ආදි නොයෙන් දේවල්, වෙක්නිකල්වරියි තියෙන්ට ප්‍රථම්වින්. නමුත් ඒවන් අඩු වුනු ඉළුසි සි-හල ගෙන්දක්ෂයක් තිබිය යුතුයි කියලයි මෙන් හැමිම. ඒක යාම්පාන්‍යයන් කාර්යාල අවශ්‍යතා වගේ භැම දෙයක්ම සුපයීමට. එවැන්නක් සම්පාදනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් කිරීමට අද ප්‍රකාශකය සකුට නොහැකියි. මේ තත්ත්වයම ලා සි-හල විස්තරක්ෂයක්ද, ලමා විස්තරක්ෂයක්ද, ඉළුසි සි-හල විදාහ හා තාක්ෂණික ගෙන්දක්ෂයක්ද අත්‍යවශ්‍යයි. නමුත් මේවා සම්පාදනය කිරීමෙහි ලා ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් මේ ක්ෂේත්‍රයක නැහැ.

පොත් නොමිලේ බෙදාහැරීම හේතුවෙන් තවත් තරඟයක් මතු වී තිබෙනවා. එනම් දිවයින පුරා පිහිටි පොත් අලංකිරීම් පදනම් නිද වැටීම. මේ ගැන දිර්ස වගයෙන් කරා කිරීමට මම බලාපොරුත්තු වෙන්නේ නැහැ.

මිළුවට කර්තා ප්‍රකාශක පොත් ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකාවේ සුදුලහිමි පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රමවත් වර්ධනයට මහත් බාධාවක් වි තිබෙනවා. තරඟ වූනත් ඒ දෙය කියන්නට සිදු වෙලා නියෙනවා. පොතක් යනු මුදින පිටු කිහිපයක් කවරයක් තුළ ගොනු කර අමුණු තීබෙන කඩිදස් ගොන්නක් විය යුතු නැහු. මොනයම් ජේතුවක් නිය භෝ ප්‍රකාශකයකු උව් නම පොත ප්‍රකාශයට පත් නොවුතු විට කෙසේ හෝ පොත මුදුරු ය කරවා පායකයා අත්ත තම පොත පත් කිරීමට වෙනෙ-සෙන පොත් කරනාවරු ‘කර්තා ප්‍රකාශක’ ලෙස ගැඳින්විය ගැනීමේ. එවැනි පොතක් කිහිවික සංස්කරණයට ලක් වෙන්නේ නැහු. නිමාව, සැලපුම්, ගැන ප්‍රමාණවත් අවධානයක් ගොමු කෙරෙන්නේ නැහු. නිමාව සැලපුම් ගැන අවසන් තීරණය ගන්නේ කරනාවත්, මුදුරුකරුවාවත් නොව මුදුණාලයේ සේවය කරන ගෙවික පිරිසැයි. ඒ ගොල්ලන්ට ඕනෑ ගැටුවයයි ඒ වික කරන්නේ. අපට අවශ්‍ය ගැටුවය කළවලත් කෙරෙන්නේ නැහු. මේක කෙරෙන්නේ අර මම ඉස්සයල්ලා කියපු විදිහට ප්‍රකාශකයාත් එක්ක තරග වෙලා ගියහම, මිළඹ පොත මම ගෙනවා කියලු; ඒ පොත ගෙනනා අරගන්නම්. යම්හර අවස්ථාවලදී ඒක සාර්ථක වෙනවා. රේට වඩා, භාෂියක් සිදුවෙනවා, නියම විදිහට සංස්කරණය නොවුතු හොඳ නිමාවකින් පොතක් ඉදිරිපත් නොවුනහම්. පොතක මුල් පිටු එක එක පිටුවකට විශේෂ වූ කාර්යයක් සඳහා වෙන් වි තිබෙනවා. දැන් අමි දැන්නවා; පොතක මුල් පිටු නියෙනවා. මුල් පිටුවේ පළමුවෙන්ම නියෙන්නට ඕනෑ පොතේ නම විතරයි. අමි එකට බාස්ථා එක් පියා ගැනීම් එක් පොතක් පැත්තේ සඳහන් වෙලා නියෙනවා කරනාගේ අනෙකුත් පොත් කානී නියෙනවානම්. ඒක තමා පිළිගත් සම්මතය. රේට පස්සේ වයිටල් එක්. එකට තමා කරනාගේ නම, පොතේ නම. රේට පස්සේ ප්‍රකාශකයාගේ නම. වයිටල් එක් එක් පිට පැත්තේ නියෙන්නේ ඕනෑ ප්‍රකාශ කරපු වර්ණය, කරනාගේ අධිනිය සහ පොත් අධිනිය කායනුද? මුදුරු ය කලේ ලකාභයද? ආදි සියල්ල. අමි. එස්. ඩී. එන්. අ-කය විශේ සියලුම දෙවල් එක් නියෙන්නට ඕනෑ. රේට පස්සේ නියෙන්නට ඕනෑ මේ පොත පිළිගැනීම් සම්මතය. මේ කරනා ප්‍රකාශක පොතවල ඒ විදිහේ සම්මතයක්, පිළි වෙලක් රෙකන්නේ නැහු. ඒක ඇත්තාව ම මම ඉස්සයල්ලා කිවිට වෙත් එවා, ගොන්නේ අර මුදුණාලයේ සේවය කරන ගෙවිකයේ, ඒ ගොල්ලන්ට ඒ පිළිබඳව වැට්ටිමක් නැහු. එවැනි වැට්ටිමක් ඇත්තේ ප්‍රකාශකයනුට පමණයි. කරනා ප්‍රකාශක පොතවල මුල් පිටු ගැනවත් එවා, තිබිය යුතු අනුමතය ගැනවත් කිසිම තැකීමක් නැති වැඩි මට පෙනන්නේ. සම්මතයන් බැහුරු වි ඇති මේ දුට්ටුවක්ම සම්හර විට නො සඳහා ඇරිය ගැනීමේ. එහෙත් කරනා ප්‍රකාශක පොතවල

ඇති සම්බන්ධ දේශ කොයේවන් නොසලකා ගුරිය නොහැකියි. නීදුනෑස් වශයෙන් වර්ණයෝග්‍රැෆ් පෙන්වා, දිය ගැනීයි. වර්ණයෝග්‍රැෆ් කළාවක් මෙන්ම විද්‍යාත්මක ප්‍රස්ථලයක් මත වර්ණය යුතු හිඳුපයක්. ‘වයිපොගුලික්’ යුවෙන් ඉග්‍රීයියෙන් ලැබුවන මෙම හිඳුපය පොතක් පාටිකායා වෙත ඉදිරිපත් කිරීමේ කාර්යයේ ද වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරනවා. මෙන් විද්‍යාත්මක වශයෙන් ද වර්ණ යෝගනා යේ වැළැඳුණුක්ම නොසලකා සිටිය යුතු නැති තරම්. අකුරුවල ප්‍රමාණය, වට්ටා අතර පරතරය, ජේල් අතර පරතරය, ජේද අතර පතරය වැනි කරුණු එක් එක් විස්‍ය අනුව, වයස් පිළිව අනුව වෙනස් විස්‍ය යුතිනක්. ‘වයිපොගුලික්’ කියන එක උගත්වන්නේ අන්ත ඒ දෙය. කොයි විදිහාන් භරි අවශ්‍ය ප්‍රමාණය පොත් කියලා කරන්නේ ලාංකු අකුරුවලින් ලමා පොත් ගහන එක. ලාංකු අකුරුවලින් ගැඹුවන් ඒක ප්‍රමාණයක්. අන්ත ඒ විදිහේ සම්මතයක් අපිට තියෙන්නේ. යුත්තේ දුරට වැරදියි. ලමා පොත අපි තිත්ත්න ඕනෑ මොන වයසට ද මේ ප්‍රමාණය පොත ? ඒ අනුවයි අකුරු තොරු, ගැනීම විස්‍ය යුත්තේ. ඇත්තෙන්ම වයිපොගුලික් කියන හිඳුපය අපිට කියලා දනාවා ඒ ගැනා. නමුත් මේ ගැනා කිසිම වැට්තිමක් කරනා ප්‍රකාශයන්ට ඇත්තේ නැහා.

පොත් ප්‍රකාශනයදී අපට උරුම වි ඇති තන්ත්වය ගැනීමෙන් මෙම ප්‍රකාශනය නිවේදිත යුතු හා සම්කරණ මේ බව මැතිවින් පැහැදිලි කරනවා. සුෂ්ඨ හා සම්කරණ කුමන අදහස්, කුම්මා සිද්ධාන්තයක් පිළිබඳ කරන්නේද දියුණු විටිය, ගැනීම අනුමත් වූ වර්ණ සංයෝගනය නිසා මහත් අඩිරු වෙනවා. මේ සියලුලටම හේතුව විධිමත් අපුරින් අත්විපත් මුද්‍රණයට පතක් නොවේමි. මෙවුනි කාර්යය සඳහා ප්‍රවීන අත් පිටපත් සැලසුම්කරුවෙකු, සැකසුම්කරුවෙකු එනම් “කොමි එඩිවරස්” වරුන් ඇත්තේ සියෙන් සිදෙනෙක් ද? එවැන්නාන්ගේ ගෝවය කරන ප්‍රකාශකවරුන් විසින් නොගලකා භාර තිබේමින්, තම කාන්ය පිළිබඳ ඔවුන් ඇතිකරගන්නා උද්දාමයන් එවැනි දුරවලුනාවනට ජ්‍යෙෂ්ඨ වි තිබෙනවා. මා ඉහතින් සඳහන් කළ වර්ණයෝගනයේ අද්‍ය මෙන්ම පිටපත් සංස්කරණයේ අද්‍ය ද නොගලකා භාරය නොහැකියි. ගාස්ත්‍රීය කාන්, පෙළ පොත් මෙන්ම මිරිමාන යාරිතිනා කාන් ද මිනා සංස්කරණයට භාජනය විය යුතුයි. එසේ නොවුණු කළේ සාවදා විෂය කරුණු ඇතුළත්වීම සම්මුතියන් බැහුරුවීම් වැනි දෙයක් නොවැලක්වය ගැනියි. සංස්කාරකගේ කටයුත්ත කරනාගේ අදහස් අනුමිලිවෙලින්, නිරවද්‍යව, පැහැදිලිව හා සම්මුත්‍යයට එකඟව පායකාය වෙන ගෙන යාමට කරනාවරයාට සහාය විමියි. සංස්කාරක කරනාවරයාගේ භාෂුරුවක් ගේ විරුද්ධවාදියෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීම භාජ පොත් නිහි කිරීමේ කාර්ය උදෙසා අත්හාල යුත්තක්. එමෙන්ම තමන් ගැන වූ අයි තත්සේරුව මත විධිමත් සංස්කරණයක් ප්‍රවික්ෂණය කිරීම ද බලවත් වරදක්. පොත් රාන අභ්‍යර අද්‍ය, සාවදා විෂය කරුණු හා සංස්කාරක අද්‍ය යනාදිය වර්ණ භතරක් යොද ලිනෙක් මුද්‍රණ පිට කටයුතියන් වසා ගැනීමට උත්සාහ කිරීම පායකාය රිවිමක්.

පොත් ප්‍රකාශනයේ ගැටුව හා ප්‍රවනතා පිළිබඳ කෙරෙන සාකච්ඡාවකදී ප්‍රස්ථානයෙහි විසින් සේවා මණ්ඩලයේ යුත්තේ ස.විධිභාෂා ව්‍යුහයාතිය ගැනත් සඳහන් කළ යුතුයි. අදිරියු තුනක් පමණ

කාලයක් ඇතුළත මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ මම අදහස් කරන
භූවියට පොත්පත් ۵۰۰ ක් පමණ ප්‍රකාශයට පත් වී තිබෙනවා,
එම පොත් අතින් මම කළුන් සඳහන් කළ දේමිය අවශ්‍යතා
ඉටුවිනා ආකාරයට ගා ප්‍රකාශන ස්ථේනුවේ රින්ප්ට්ට අනුව
ප්‍රකාශයට පත් වූ පොත් කියක් ඇත්දේ සලකා බැලැම් කාලෝචි-
තයි. පොත් ප්‍රකාශනය වූ පමණින් සාහිත්‍ය වර්ධනයක් හෝ
අවශ්‍යතා ඉටුවීමක් හෝ සිය විය ගැනී යයි බලාපොරුන්තු
විය නොගැනීයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ නව කෘතින් ප්‍රකාශ-
යට පත්වීමට වඩා දැනට මුදුනුවේ නොපවතින ග්‍රෑශය සිහළ
සාහිත්‍ය කෘතිවල නව යූතකරන ප්‍රස්ථකාල සේවා මණ්ඩලය
අනුග්‍රහය යටතේ ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට උත්සාහ ගන්නේ නම්
ව්‍යාපෘති කාලෝචිත බව මත් ගැහැමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය
යටතේ නව කෘතින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය නම් ලමා
විස්වකොෂීයක්, සිම්ලත ඉංග්‍රීසි සිහළ ගැනීමක්හෙයුන්, එස්
තැන්තම් යම්මුන ඉංග්‍රීසි පෙළ පොතක පරිවර්තනයක් සඳහා
යොමු විය ගැනීයි. එමගින් දැනට කෙරෙන සේවයට වඩා
විශිෂ්ට ජාතික සේවක් ඉන් ඉටු වෙය යනු මත් ගැහැමයි.

පෙනු පත්‍ර පිළිබඳව ගුරු, සිසු භා දදම්විය තුන් පාරුගුව
යෙන්ම දක්වීන අනවධාන්මක ආකල්පය අද මේ ක්ෂේෂුයේ
පවත්නා ප්‍රධානම ගැටුවයි. තම දු දරුවන්ට රුපියල්
සිය ගණනින් වට්නා ඇදුම් පැලදුම් මිලට ගෙන දීමට නො
පසුබැහුණ දෙමාවියන් බොහෝ විට පොත් මිල දී ගැනීම් දී
ඒ කෙරෙහි වෙනත් ආකල්පයක් දක්වන බව පෙනෙනවා,
ගුරුවර ගුරුවියන්ද පොත් කියවිමට මුමින් පෙළුඩිම
කෙරෙහි උන්සුවික් නොඅඩවා විවින්ගේ අධ්‍යාපනය පන්ති
සහභාෂුවලට පමණක් සිමා කර ඇති බව පෙන්න. එමෙන්ම
වගකිවුත්තන් ද පොත් ක්ෂේෂුය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රශ්න
දෙස කිසි අවධානයන් යුතුව ත්‍රියාකරන බව පෙනෙන්නේ
නැහු. ඒක අපට ගොඳවම පැහැදිලි වුනා පසුගිය අවරුදු
කියය තුළ. අපි මහන්සි ගන්තා මේ කාර්යයට රජයේ අනුග්‍රහය
ලබාගන්නට. ඒ මොකද ? පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේෂුයේ
වර්ධනයක් ඇති කරන්ව නම්, අර මේ කළින් කිව හේතුව
මත ඒ කියන්නේ පායල් පොත් සම්පාදනය හා ප්‍රකාශ කිරීම
රජයට පවතු ගන්තායින් පස්සෙය සියලුම පොද්ගලික ප්‍රකාශන
යන්ට ලොකු පසුබැවික් අත්කර ගන්නට දියු වූනා. ඒක ත්‍රියා
තමයි උ-කාමට් ප්‍රකාශන කරමාන්තය එරඹී දියුණුවකට
ආවේ නැත්තේ. එගම නම් ඒක නැවත ගොඩ තාහන්නට
නම් රජයේ අනුග්‍රහය ප්‍රවිගුයි. අපි තුළක් විට මේ ගැන කරඟු
දැදිරිපත් කළා. ඒ කිසි දේකට මෙමනක් කිසිම යැලකිල්ලක්
ලැබේලා නැහු. මම හිතන්නේ ඒ ගොල්ලන්සේ මේ කාර්යය
ගැන ත්‍රියා අවධානය, ඒ කියන්නේ තොයුලකිල්ල.
පොත් ක්ෂේෂුය කෙරෙහි ඇති මේ අනවධානය කුවිම්මාගේ
යැලකිල්ලක් හා සමාන ලෙස හෝ එය ලැබූ නම් එයන්
ටිර වඩා, විටනා හැරියටයි මම සුලභන්නේ. ඒ කියන්නේ
කුඩාමිමාගේ යැලකිල්ලවින් අවට ලැබෙන්නේ නැහු කියන
එකකයි මම කියන්නේ. ගොඳ පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේෂුයක්
ගොඩ නැශ්මීට නම් පොත් ප්‍රකාශනයේ යෙදෙන ප්‍රහුණු
ප්‍රමික කණ්ඩායමක් අවශ්‍යයි. විශ්වාසන්ම පිටපත්
ස්යාක්සාරකවරුන්, ඒ කියන්නේ 'Manuscript Editors'
කියන අය. පිටපත් යැකසුමිකරුවන් — 'Copy Editors'

පොත් යැකුපුම්කරුවන් 'Book Designers' විතු හිලු පිළිබඳ, අන්ත්‍රාන්ත් 'Graphic Artists' කියන වර්ගය පුරුදු ප්‍රහැරු කිරීම ගැන අපගේ අවධානය තොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයි. මේ කාර්යයේ ලා ආරම්භයේ සිට මේව දැකකායේ පමණ පෙර කාල සිමාව දක්වා, එ කියන්නේ ම්‍රි ලු-කා ජාතික ප්‍රජාර සංවර්ධන මණ්ඩලය නිදහස්ට ඉස්සර එ මණ්ඩලයන් ඉටු ගෙරුණු සේවාව ඉනා විදුත් බව සඳහන් කරන්ව ඕනෑ. පුහෙනස්-කොට්ට හා පුහෙනස්කොට සඳහා වන ඡපන් සංයෝගීක මධ්‍යස්-රාජාය අනුග්‍රහයන් පැවත්වූ වැඩුම් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ අධිකාරීන් ප්‍රයෝගනවත් වූ ඇවා. ජාතික ප්‍රජාර සංවර්ධන මණ්ඩලය මේ වඩා වැඩි සේවයක් මේ ක්ෂේත්‍රයට කළ පුදුයි.

පූරුෂිය අවුරුදු දෙක කුනක කාලය තුළ පොත් ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ විවිධ ආග එකතුයි වී සංගම පිහිටුවා ගෙන ඇත. විශේෂයෙන්ම මූල්‍ය ලංකා පොත් ප්‍රකාශනයින්ගේ සංගමය මෙහි දී සඳහන් කළ යුතුයි. දිවයිනේ හැම ප්‍රධාන පෙලේ පොත් ප්‍රකාශන ආයතනයක් ම පාසේ එහි සාමාජිකත්වය ලබාගෙන ඇත. පොත් ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයට මෙම සංගම යෙන් විශාල මෙහෙයක් දැනටමත් ඉටු වී ඇති අතර ඉදිරියට ද රටුනී මෙහෙයක් ඉටු වෙතැයි බලාපාරාන්ත්‍රි විය හැකියි. පායක, උල්වක, ප්‍රකාශක සම්බන්ධතා, වර්ධනය කිරීමෙන්දා පසුගිය අවුරුදු දෙක කුනක පමණ කාලයක සිට ගත් ක්‍රියා මාර්ගය බෙහෙවින් අය කළ යුතුයි. සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පිහිටුමක් ඇති කිරීමට සේතු වූ පොත් දෙරට වැඩිම් උර්සව සංචිතානය කිරීම් ද ද 1990 වර්ෂය මූල්‍ය ලංකා රාජික සාම්ඛ්‍ය වර්හය එවට ප්‍රකාශනයට පත් කරවා ගැනීමේ දිද මූලිකව ක්‍රියා කලේ පොත් ප්‍රකාශනයින්ගේ සංගමයයි. ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් මේ ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයට ලැබෙන්නේ නම් මා ඉහතින් සඳහන් කළ දුරවලකා හා අඩුපාඩු මහ හරවා ගෙන කෙපුතු කිරීමට සංගමයේ සියලු සාමාජිකත්වය ඉදිරිපත් වෙනවාට සැකැයක් තැහැ. ඒ ආකාරයේ පොත් ප්‍රකාශක යන්ගේ සංගමයක් බිහිවීම ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ අතිවාදීයයට යොමු වූ නව නැමුමක් ලෙස සැලකිය ගැනීය. ඇත්තෙන්ම මේ ඉර්සර සඳහන් කරපු ප්‍රහාසනක් අඩුපාඩුවලට සේතුවී ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් නැතිකම කියලා බොහෝට කියන්න ප්‍රජාවන්. ඒක නිසා පොත් ප්‍රකාශක සංගමය මේ කාරණ ගැන ඉහා පැහැදිලිව අවශ්‍ය යුතු යාන්ත්‍රියා. ඒක නිසා ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් ලැබෙනවා නම් අමේ අර දුරවලකම මහ හරවා ගෙන දේ යිය අවශ්‍යතා අනුව පොත් ප්‍රකාශනයේ යෙදෙන්නට ලංකාවේ ප්‍රකාශකයන්ට ගැනීයාව ලැබෙනවා. තවද ක්‍රියාකාර පොත් වෙළඳ සංගමයක් ද බිජි වි තිබීම මේ සඳහා විශාල රුකුලක්. ඒ සඳහා ද මූල වි ක්‍රියා කලේ මූල්‍ය ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමයයි. ප්‍රහාසන වර්හය ආරම්භ කෙරුණු මූල්‍ය ලංකාවේ සංස්කෘතික විශ්වාස විවිධ සාම්ඛ්‍ය පොත් ප්‍රකාශකයන් වෙත හා උෂ්ණත්වයෙන් වෙත අත් පිටපත් සංස්කරණය, ඒ කියන්නේ “Manuscript Editing” හි ඇති විදුත්තේකම පෙන්වා දීම උදෙසාම සහය වූවික්. ආරම්භක රස්වීමෙදී සංස්කරණයේ ඇති වැශයෙන්ම විදාහ දක්වෙන සම්මුළුණ යක් පැවැත්වීමට සංස්කරණවරුන් ගේ සංගමයට ගැකිවිය. විශාල විවිධ සහභාගි වූ මේ රස්වීම තුළින් අත් පිටපත්

සු-සේකරණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ පම්පුවූය ප්‍රකාශක, ලේඛක, පාඨක සියලුළුන්ටම රැහෙන යාචිට හැකිවීම භාෂායක් කොට සැලකිය යුතුයි. මම කුලින් සඳහන් කළු කරනාවරුන් සහ ප්‍රකාශකයන් අනර තියෙන සම්බන්ධිතව ගැන. ඇත්තෙන්ම ඒ කාලය වෙනත්කාට කරනාග්ට කෙරෙන ගෙවීම පිළිබඳව කිමිල නිශ්චිත බවක් තුළුන් නැහැ. ඒක නියා ප්‍රකාශකයන් සහ කරන්නාට එක එක්කනාට සැලකුවේ රකිනෙකාට දේ ඒ වෙන පුද්ගලයන් දෙකාට්පායක් හැටිය වයි. ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමය නිහි ප්‍රහාරින් පස්සේ මේ පරතරය වෙනස් කරන්නාට ප්‍රහාරින් මහන්සි ගත්තා. ඇත්තෙන්ම දැන් ඒ තුළුණු විරසක්හාවය ඩිඩ්ලා, නාත්‍රිවල්ලා ගිහිල්ලා තියෙනවා. මොහෝට්ටිට කියන්නේ ප්‍රකාශකයේ කරනාවරුන් ගාය නාත්‍රියයි. ඒ විදින් දෙයක් වෙන්නේ නැහැ. ටමාකද ප්‍රකාශකයින්ගේ ඇත්තෙන් බලන වට ඇත්තෙන්ම ප්‍රකාශකවරුන් කරන්නේ කරනාට සේවයක් විශේෂ, තමින් ලාභයක් ලබනවා, වශේෂ ඡම්මාජයට විශාල ගේවයක්. නමුන් මේ සම්බන්ධියන් නියියක් පැන විලා තියෙනවා, මේ ‘කරනා භා ප්‍රකාශක අනර සම්බන්ධිතා, එහෙම නැත්තාම අයිතිවායිකම් පිළිබඳ ගිවිපූමක් ලිඛිතව තියිය යුතුයි කියලා මුද්‍රිතිය දේපල පනතින්. ඇත්තෙන්ම අපි ඒක අය කළ යුතුයි. මොහා අප අනර තියෙන සම්බන්ධිතා, නිම්මට තුළුනා එකම එක කම්බාල්ලන් වැශයෙන විදිහට ඒ දෙය ඇති කරල තියෙන නියා. මේ කාරණා දිඟා බලන කොට මේ එකිනෙක ක්ෂේත්‍රීය තියෙන කණ්ඩායම ඒකරු වෙලා සංගම් ඇති කර ගැනීමත්, විධිමත්වීමත් නියා මේ ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු අපිට බලාපොරුත්තු වෙන්න පුළුවන් ඉදිරියේ දී, නමුන් ඒක ඉතාම හෙළින් සිදු වෙන කාර්යයක්. අර අපි බලන බවහිර රටවල භා වෙනත් දියුණු ආයියාතින රටවල තිබෙන තත්ත්වයට ම අපේ ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයක් දියුණු කර ගන්නාට අපිට නැතියාවක් ලැබේයි කියලා බලා පොරුත්තු වෙන්න ප්‍රාථමික. ඇත්තේ විභයන්ම මේ විදිහිභ භෞද දියුණුවක් ඇති වෙන්ට පවත්න් ගත්තා මේ අවුරුදු තුනකට විනර වලද ඉස්සර. එනෙක් පැවැති තුවන්ට වය ඇත්තෙන්ම උරුවලයි.

මම අන්තිමයිදී මෙහෙත් මේ වික කියන්න යිනා. මා මෙහිදී දැක්වූ කරුණු සියලුලම පුරුදක් මෙත් පොදුගලික ඇදහස්. මේ ක්ෂේත්‍රයේ මම හිතන්නේ අවුරුදු 20 ක විනර කාලයක සිටිමෙන් කටයුතු කරනවා. ඒක්ක්ෂේත්‍රය දිනා බලන් ඉත්තනකාට මට පෙනී ගිය මෙත් පොදුගලික හැඳුම් ප්‍රමාණයක් විනරදී මා මෙත් දී ඉඩපින් කෙලේ. මේ ඇදහස්වල අඩුපාඩු ඇතොතාත් එවා සම්පූර්ණ කර ගැනීමට මිත ගැම අනිජ්‍ය පුද්ගලීම්. ඒ හෙයින් මෙහිදී මුළුවෙනුයි හැඳෙන සාකච්ඡාවට ඉඩනබා මෙත් කාලාව මෙහින් අවසන් කරනවා. ඒක්ක්තියි.

(క్రి.లంకా రూపికి ప్రశ్నకుల గ్రావిట్యూడ్ దే 1990.11.28 దినా పలిచువుని లద్ద రూపికి ప్రశ్నకుల డెంగులూ అంక 06 ఆప్సరణజీ డాకట్ కరుణ లద్దాడి.)

Resources of the National Library of Sri Lanka

Nalini de Silva

Deputy Director (Actg.), Sri Lanka National Library Services Board

The National Library of a country such as ours with a cultural heritage over 2500 years has triple major functions to perform in the context of resource development. For instance to collect and preserve literary, historical and social heritage, to assist local and foreign scholars, researchers, planners, decision makers with current and retrospective bibliographic information related to Sri Lanka, to establish relations with local and foreign libraries. In this process the National Library has to pay attention to resource sharing, avoid duplication of efforts and resources especially being in the capacity of a Third world Country.

Nevertheless through an evolutionary process, institutions such as the Government Record Office now known as the Department of National Archives, the Government Oriental Library, Colombo Museum, The Royal Asiatic Society (Ceylon Branch) and other Academic and Research Institutes in national level have contributed to the above functions of the NL to a considerable extent.

Although the NL was inaugurated in 1990, on the recommendations of the National Library Committee, resources have been developed since the establishment of the Sri Lanka National Library services Board in 1970. However, resource development during the first decade was rather slow due to inadequate staff, storage and legal provisions.

On the recommendations of the NL committee, the scope or resources to be collected and developed were manuscripts, non-book materials, periodicals, newspapers, unpublished reports, audio visualas, paintings, maps, oral traditions, postage stamps, currency notes, material related to heraldry, honour, etc., of Sri Lanka.

In relation to resource development of the NL the mechanism of obtaining materials is based on the following methods:

1. Legal Deposit
2. Copy right
3. Gifts and exchange
4. Purchases

The present strength of the NL Collection consisting of 1,50,000 items will form the nucleus of the future collection, which eventually expand to millions. The NL purchases 3 copies of each publication one of which is set aside for photocopying and inter-library loans, the other for reference, and the third is kept as the permanent deposit copy.

The resources are well preserved, systematically arranged and grouped into 13 subdivisions comprising of

1. Main Sri Lanka Collection
2. Legal Deposit Collection
3. Periodicals Collection
4. Newspaper Collection
5. Main Reference Collection
6. Foreign Literature Collection
7. Manuscripts and Rare Books Collection
8. Audio Visuals Collection
9. Maps Collection
10. Unesco Publications Collection
11. Special Collection
12. Library and Information Science Collection
13. Folklore Collection

Main Sri Lanka Collection

This contains material published in Sri Lanka on Sri Lanka and by Sri Lankans. It has been developed since the inception of the Board and presently consists of 17,432 bound volumes, 125 microfilms and 4,602 microfiche. History, Literature, Government Publications are the areas of notable strength. The Sri Lanka Collection is enriched with private collections of veteran scholars such as D.E. Hettiarachchi, Tikiri Abeysinghe. This material has been catalogued and classified. The catalogue makes it possible for the user to obtain a publication from five minimum access points ; the Author, Title Subject headings, Class Number, Series, etc. Moreover catalogues of the Royal Asiatic Society (Ceylon Branch), the Sri Lanka Collection of the Colombo Public Library, the Archaeological Department Library, the Leslie De Seram Collection of the

Peradeniya University Library, and part of the Museum Library have been duplicated in cards and arranged systematically and made available to the users to enable them to obtain bibliographic information of resources contained in the above libraries.

Legal Deposit Collection

The Printers and Publishers ordinance (1885) amended in 1976, made legal provision for the National Library to receive a copy of every publication published in Sri Lanka; and this has augmented the resources of the NL to a great extent.

Generally this includes printed material such as Government Gazettes, Hansards, Acts and Bills, Newspapers, Periodicals, Handbooks, Monographs, Pamphlets, Annual Reports, Administration Reports published locally. The current Legal Deposit law is inadequate to ascertain material such as Cassettes, Video Tapes, Films, Maps and unpublished literature to achieve the objectives of the National Library. Therefore a new legislation should be drawn up to suit the new outlook of the National Library.

The Legal Deposit Collection which has been acquired upto 1991 July, has been sorted, catalogued and classified. The cumulative card index or the National bibliography will help the reader to locate the material by author, title, series, class number and subject headings.

Periodicals Collection

Where research is concerned periodicals are of great importance. The National Library has decided to cover S & T periodicals in addition to the Social Sciences and humanities, commencing 1990. In the field of social science, effort has been taken to acquire both current & back issues of important titles. Due consideration is given to suggestion of readers and other academic and research institutions when ordering foreign periodicals. Inter library loans, exchanges and gifts are methods of procurement besides purchases. India, Japan, China, Korea have contributed immensely by means of exchanges towards building up our collection. Our holdings comprise of 469 periodical titles, out of which 237 are local. These are accessible through a title index arranged alphabetically. Compilation of a cumulative title index of holdings of major academic and research libraries is also in progress.

Manuscript and Rare Books Collection

The Manuscript Collection of NL is quite small. It holds about 150 ola manuscripts in Sinhalese, Pali and Sanskrit languages on Buddhist sutras, Sinhalese classical literature, Ayurveda, Occultism, few examples are Kosamba Varnanawa, Sidath Sangarawa, Pansiya Panas Jathaka Potha, Ketakirili Sandesaya, Arista Shathakaya, Prasutha Vidyawa.

The collection covers the period from the nineteenth to the beginning of twentieth century. It is well preserved and maintained for research purposes.

The printed rare book collection reflects on nationally important topics such as politics, economics, cultural and social affairs, etc. Some examples are, "Ceylon Vol." I and III published in 1860, "Ancient Inscriptions in the library of the British Museum 1901, Catalogue of Sinhalese manuscripts in the British Museum 1900. Publicity has been given through the printed media requesting for such material with a view to expand the present collection.

Audio-Visual Collection

The collection building of audio-visual material started a decade after the establishment of the Board. Presently the library holds 125 micro films including post-graduate theses and dissertations on Sri Lanka submitted to local and foreign higher Educational Institutions. In addition to cassettes & gramaphone records, the video tapes and slides cover teaching aids and documentary films on NL activities. Steps should be taken to make producers to deposit a copy in the NL of all slides, video, etc., to facilitate the users to obtain unaccessible such materials. In this context priority should be given to the materials contained in the SLBC, Film Corporation and Rupavahini.

News-paper Collection

Attaining legal deposit status the NL receives all the local newspapers irrespective of language and periodicity since 1976. Present stock includes 286 titles in Sinhalese, 57 in English, 07 in Tamil and 07 in foreign languages. This collection is arranged according to the chronological order and an index is maintained. The NL has negotiated with the Associated News Papers to acquire during the course of this year a large collection of their back issues prior to 1976.

Moreover the NL has commenced building up a news paper clippings collection on feature articles on social science and humanities.

Main Reference Collection

Besides general reference sources such as Encyclopedias, Dictionaries, Bibliographies attempts have been made to purchase valuable special reference sources in great demand such as the Social Science Citation Index (SSCI), Bibliographies of other countries, Science Citation Index, Chemical Abstracts, Biological Abstracts, Current Contents.

Foreign Literature Collection (Overseas Publications)

This collection has been enhanced by material received under the exchange programme, and by gifts and purchases. The stock consists of books and other materials on Sri Lanka published overseas together with factual publications of individual countries such as Australia, U.S.S.R., U.K., U.S.A., Malaysia.

Map Collection

The map collection of the NL comprises of satellite maps, Contour maps, World maps, Road maps, Historical maps, etc. The NL holds 808 maps related to Sri Lanka. Maps could be accessed through the title index.

Unesco Collection

With the amalgamation of the Unesco National Commission Library in 1983, the strength of the Unesco collection has increased to 8293 including monographs, reports, etc. It is classified and the Unesco Thesaurus has been used for subject headings. There is a constant flow of publications and the NL plans to develop this as the Centre for Unesco Publications.

Special Collections

In addition to the Martin Wickramasinghe Collection this includes collections on Buddhism, Hinduism, Ayurveda, ISBN deposit copies and copies of the Book Development Project. A Separate catalogue is available to access the Martin Wickramasinghe collection. If there is a sufficient demand in any other field the NL will endeavour to develop such special collections.

Library and Information Science Collection

As the leading authority in this field the NL maintains a comprehensive collection on this subject. It consists of professional journals, monographs, conference proceedings, etc.

This collection is available for perusal to library science students and is also in the process of being computerised.

Folklore Collection

This is a very important collection where the oral literature is presented in the form of writings and audio visual media. There are 672 manuscripts alone written by Mr. Peter Wijesinghe an eminent folklorist in Sri Lanka. Folklore, Folk poetry, customs, folk beliefs and worship, culinary habits, gods and goddesses, construction of ancient irrigation tanks, agriculture traditions names of villages and bee keeping are some of the topics in the collection. Moreover " උව ජනකවි (Uve Janakavi) is a printed anthology of folk poetry which is based on the material contained in the NL Collection. Further attempts have been made to preserve folk songs such as Nelum Kavi, Kamath Kavi, Music of Asia Asian cultural heritage in the form of audio visuals. The entire collection has been catalogued and made available for use.

In view of the above resources it is evident that there is a void of fugitive materials such as unpublished reports, memoranda seminar & conference proceedings and local audiovisual products in the NL. It is rather a difficult task to obtain these material under the existing procurement methods. Therefore it is vital to device a scheme to ensure regular flow of such material to enrich the NL resources and in this context, priority should be given to formulate a new NL legislation.

ප්‍රවත් පුස්තිචින්

ස.වර්ධන හා පර්යේෂණ සේවා

පොත් පරිත්‍යාග

පොත් පරිත්‍යාග සේවා යටතේ පාසල් පුස්තකාල 128 ක් සඳහා රු. 2,79,784.64 ක් වට්නා පොත් පරිත්‍යාගයක් දී. මහජන පුස්තකාල 17 ක් සඳහා රු. 54,072.10 ක් වට්නා පොත් පරිත්‍යාගයක් දී, විරෝධ් හා පුහ භාඛක සේවිතා ආයතන පුස්තකාල 101 ක් සඳහා රු. 2,10,581.35 ක් වට්නා පොත් පරිත්‍යාග පසුගිය හය මස තුළ දී සිදු කර ඇති. පරිත්‍යාග කරන ලද පොත් ප්‍රමාණය අනුපිළිවෙළින් පාසල් සඳහා 9,718 ක්ද, මහජන පුස්තකාල සඳහා 1,827 ක්ද, අනෙකුත් ආයතන පුස්තකාල සඳහා 7,419 ක් ද එම්.

පොත් පිරුව සේවාව

මෙ යටතේ මැද කොළඹ, නොවීමේ, කොමළාන්නාව, යහ ගම්පහ යන ආධාරන මෙවැලවිල පාසල් පුස්තකාල 12 ක් සඳහා පොත් කට්ටල් ලබාදී ඇති.

යන්පරිලි පොත් ආධාර

මෙ යටතේ විවිධ පුස්තකාල 29 ක් සඳහා පොත් 1,241 ලබා දෙන ලදී.

පුස්තකාල වෘත්තිය උපදෙස් යැපයිම

රූපයේ දෙපාර්තමේන්තු, යායෝ, මෙවැලවිල ආයත් විශේෂ පුස්තකාල 5 ක් සඳහා වෘත්තිය උපදෙස් ලබාදී ඇති.

පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ තනතුරු ග්‍රේනිගා කිරීම

පුස්තකාල 35 ක පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් 34 දෙනෙකු III ග්‍රේනියට ද, එක් පුස්තකාලයාධිපතිවරයකු II ග්‍රේනියට ද ඇතුළත් වන පරිදි ග්‍රේනිගා කොට සංගේතිය වැටුප් තලයන්ත් පිහිටු විමට අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබාදී ඇති.

පොත් අලෙවි සේවාව

විශේෂ යහ බදුල්ලේ පැවුණි රාජ්‍ය යාලිතා උත්සවයන්හිදී යහ ගම්පහ බණ්ඩාරනායක විද්‍යාලය, කුමුඩේද සංස්කෘතික සේක්න්දු භා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය යන දේපාන්වල පටන්වන ලද පොත් අලෙවි සේවා මිගින් රු. 95,642.21 ක ආයතික් උපයා ගන්නා ලදී.

ග්‍රන්ථ ස.වර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මූලික පොත් මිලදී ගැනීම යටතේ රු. 4,66,396.50 ක වට්නාකමීන් යුත් ග්‍රන්ථ වර්ග 132 ක් මිල දී ගන්නා ලදී.

පුස්තකාල ප්‍රවත්තන්

පොත්, මාණ්ඩලය පුකාශන හා පුස්තකාල උප ද්‍රව්‍ය අලෙවිය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මෙවැලයේ පොත් අලෙවි සැලන් රු. 1,15,580.42 ක් වට්නාකමීන් යුත් පොත් 3,901 ක්ද, රු. 9,514.90 ක් වට්නා මාණ්ඩලය පුකාශන 314 ක් ද රු. 30,270.45 ක් වට්නා පුස්තකාල උප ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් ද මේ කාලය තුළ මෙරෙනයාට අලෙවි කොට ඇත.

මාණ්ඩලය පුකාශන

කළුතර දිස්ත්‍රික් පුස්තකාල සමික්ෂණය හා ගුරු අභ්‍යාස විද්‍යාල පුස්තකාල සමික්ෂණය මුද්‍රණය වෙමින් පවතී.

පොත් පුකාශන ආධාර

1990 වියර තුළ නව ග්‍රන්ථ 104 ක් පුකාශනයට පත් කිරීම සඳහා පුස්තකාල සේවා මෙවැලය අනුප්‍රාය දක්වා ඇති. මෙම ග්‍රන්ථ 104 ව නවකතා 28, කොට්කතා 20, පැදා 06, නාට්‍ය 07, පරිවර්තන කොට්කතා 02, පරිවර්තන නාට්‍ය 01, ආගම 04, සමාජ විද්‍යාව 08, භාෂාව 02, විද්‍යාව 04, තාක්ෂණය 05, කලා 09, යාචිතා 04, ඉතිහාසය 04 ක් වෙශයන් ඇතුළන් වේ. ග්‍රන්ථ 100 ක් පිළිගැනීමේ නාට්‍ය 03 ක් ඉංග්‍රීසි භාෂා වෙන්දී, 01 දෙමළ භාෂා වෙන්දී රටිතය.

1991 වර්ෂය සඳහා අන්තිවිපත් බාර ගැනීම 1990 සැශ්‍රාමීලර 15 දින සිට නොවැම්බර 15 නෙක් සිදුවිණි. ලැබුණු නව අන්තිවිපත් 372 න් නවකතා 92, කොට්කතා 58, පැදා 60, නාට්‍ය 19, මිගු 01, පරිවර්තන කාන්ති 16, සාමාන්‍ය 05, දරුණය 08, ආගම 09, සමාජ විද්‍යාව, 28, භාෂාව 02, විද්‍යාව 16, තාක්ෂණය 16, කලා 20, යාචිතා 08, ඉතිහාසය 14 ක් වෙශයන් වෙන් කළ යුතු.

ග්‍රන්ථ විද්‍යාපත සේවා

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය (ප්‍රවර්තන)

1990 වර්ෂයේ සිට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථාමාවලිය සමඟ “පුකාශන පුරුව ග්‍රන්ථ නාමාවලිය” නිශ්චිත කිරීමට බලා පෙළරාත්තු වේ. එමගින් ඉදිරි හය මස තුළ පුකාශනයට තියෙන පොත් ග්‍රන්ථ පිළිබඳ තොරතුරු පුකාශනයට පත් කොරේ. මූල්‍ය වියදම් අධිකවිම නියා 1990 වර්ෂයේ සිට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථාමාවලියයි වාර්ෂික දෙක මූදල රු. 180.00ක් වේ.

ප්‍රවර්තන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

1962 වර්ෂයේ මෙරට පැවුණු පිළිගැනීමේ පොත් පිළිබඳ ග්‍රන්ථාමාවලිය සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු පුලුල්වනය වෙමින් පවතී. මෙම ග්‍රන්ථාමාවලියට ආයත් පුර්වකාලය වනුයේ 1962-1885 අතර කාලයයි.

මත් ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

1989 වර්ෂයේ ලම්භා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය දැනට පුහුසුවා සකස් වෙමින් පවතී.

පුස්තකාල අධ්‍යාපන හා පුහුණු සේවා

පාසල් පිරිවෙන් හා මහජන පුස්තකාලයාධිපතින් සඳහා පුහුණු පායමාලා

අනුරූපපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගුරු පුස්තකාලයාධිපතින් 35 ක් සඳහා පායමාලාවක් 1990.07.26 සිට 29 දක්වා තොවිවියාගම විද්‍යාදරු විද්‍යාලයේ දී පවත්වන ලදී. මෙම කාලයීමාව තුළදීම පිරිවෙන් යාර පුස්තකාලයාධිපතින් 18 දෙනෙකු යදහා පායමාලාවක් අනුරූපපුර සිරිසහලට් භාවනා මධ්‍යස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී.

කැලේල දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් හාර ගුරු පුස්තකාලයාධිපතින් 59 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් තෝලාගුවු මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ දී 1990.09.12 සිට 15 දක්වා පායමාලාවක් පවත්වන ලදී. 1990.09.26 සිට 29 දක්වා පොලොන්නරුව රාජකීය මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ පවත්වන ලද පායමාලාවට දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් හාර ගුරු පුස්තකාලයාධිපතින් 35 ක් සහභාගි විය.

මාතලේ ධර්මරාජ පිරිවෙන්හි 1990.10.10 සිට 13 දක්වා දිස්ත්‍රික්කයේ ගුරු හා පිරිවෙන් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් යදහා පායමාලා දෙනක් පවත්වන ලදී. මේ යදහා ගුරුමහත්ම මහත්මීන් 46 ස්ද ගිහි පැවැති පිරිවෙන් පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් 24 ක් ද සහභාගි විය.

රුවන්වැල්ල පුදේශීය සහායේ මෙහෙයුම් මහ කැලේල දිස්ත්‍රික්කයේ මහජන පුස්තකාලයාධිපතින් හා පුස්තකාල සහායක වරුන් යදහා දෙනින පුහුණු පායමාලාවක් පායමාලාවින් 26 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් 1990.06.07 දිනයන්හි දි රුවන්වැල්ල මහජන පුස්තකාලයේ දී පවත්වන ලදී.

මහජන පුස්තකාලයාධිපතින් හා පුස්තකාල සහායක වරුන් 60 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් පායමාලා 02 ක් ඇඩිලි-පිටියේ ප්‍රාමිය නායකන් පුහුණු කිරීමේ ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානයේ දී 1990.12.10 සිට 13 දක්වා පවත්වන ලදී.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ ජනසේලාංඩි ජ.ගම පුස්තකාල සාරකාරවරියන් 30 දෙනෙකු යදහා පුහුණු පායමාලාවක් 1990.07.04 සිට 06 දක්වා ද 1990.12.11 දින එක්දින සම්ම්‍රුද්‍ය යක්ද ඇඩිලිපිටිය ප්‍රාමිය නායකයන් පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයේ දී පවත්වන ලදී.

සේවාසේල පුහුණුවීම් හා ජාතික පුස්තකාලය නැරවීමේ අධ්‍යාපන වාරිකා

ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ පුද්ගල වර්ෂ විද්‍යාලයේ පුස්තකාල විද්‍යාලයේ සියලු සියලුන් යදහා පායමාලා හා අධ්‍යාපන වාරිකා 02 ක් පවත්වන ලදී.

ජාතික පුස්තකාල දේශන මාලා

“සිංහල අක්ෂර මාලාවේ උපන හා විකාශය” මැයෙන් මහාචාර්ය වන්දු විනුමගමගේ මහතා 1990 ජූලි 26 දින ජාතික පුස්තකාල දේශනමාලා ආක 02 පවත්වන ලදී. 1990 අභ්‍යායන් 29 දින “ජාතික ලේඛනාගාරයේ වගකීම හා කාර්යභාරය” මැයෙන් ආචාර්ය සේ. ඩී. මිලරත්න මහතා දේශනමාලා ආක 03 පවත්වන ලදී. “Telecommunication Development in Sri Lanka Present Trends and Future Prospects” මැයෙන් ට. සේ. විනුමාරුවී මහතා විසින් 1990.09.26 දින දේශනමාලා ආක 04 පවත්වන ලදී.

දේශනමාලා ආක 05 යටතේ 1990.10.29 දින “ජනසන්නි-විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවිනා” මැයෙන් එච්චින් ආරියදස මහතා දේශනයක් පවත්වන ලදී. “ශ්‍රී ලංකාවේ පොන්ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ ගැටුම සහ ප්‍රවිනා” මැයෙන් ගෙන්රි සමරනායක මහතා 1990.11.28 දින දේශනමාලා ආක 06 පවත්වන ලදී. 1990.12.21 දින පැවැත් මු දේශනමාලා ආක 07 යදහා මානාකාව වූයේ “Rare Books about (Ceylon) Sri Lanka 17th-19th Centuries a historical Survey” යන්නයි. විල්පුඩ එම්. ගුණසේකර මහතා විසින් මෙම දේශනය පවත්වන ලදී.

ඡායාත්‍රී මාසය නිමිත්තෙන් 1990.09.17 වන දින “නුතන තැන්දියානු යායිතා පරිවර්තන” මැයෙන් සම්ම්‍රුද්‍යයක් පවත්වන ලදී.

විංදේශීය වාරිකා

“පුස්තකාල ඉව්‍ය සංරක්ෂණය කිරීම” මැයෙන් 1990.12.09 සිට 14 දක්වා ඉන්දියාවේ කළුකාව, නුවර පැවැත්මු වැඩ මුළුව යදහා සහායත්වී රැස්වරි කොරෝ මහත්මිය සහ සහකාර පුස්තකාලයාධිපතිනි දී. එම්. තිලකරත්න මහත්මිය සහභාගි විය.

ප්‍රාමදේශීය ප්‍රවත්ත

අනුරූපපුර මහජන පුස්තකාල ප්‍රවණාගාරයේදී 1990.10.13 දින පායක සමාජයක් ප්‍රතිච්‍රිත, ගෘන්නා ලදී. මෙමතින් ප්‍රාමදේශයේ ලම්ඩින්ගේ කියවීමේ රුවිය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් පායක පුවත් තැනින් අර්ධ වාරිකා සහරාවක් පළකිරීමට අදහස් කර ඇති බව පුස්තකාල පුවත්ති වෙන දක්වා ඇත.

පොත් ප්‍රකාශන ආධාර වැඩි පිළිවෙල

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

(ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් ප්‍රකාශන ආධාර වැඩි පිළිවෙල අනුග්‍රහයෙන් පහත සඳහන් කානීන් 1990 ජූලි සිට දෙසැම්බර් දක්වා පළ කර ඇත.)

විෂය	කරුණ	ශ්‍රී ප්‍රජාතාන්ත්‍රික මධ්‍ය ප්‍රජාව සඳහා ප්‍රකාශන ආධාර වැඩි පිළිවෙල
ජනයන්නිවේදනය	නොල්සන් ජයවිර මාදුරුණිය ධම්මිස්සර හිමි	දුවන් විදුලි සන්නිවේදනය බොද්ධ සන්නිවේදනය
පරි. දරුණනය	මහාචාරය විමල විශේෂුරිය (වානකාස)	වානකාස ගතක්‍රිය සහ වානකාස ගතකම් (වානකාසගේ වානකාස ගතක ගිය)
ආගම	භාජවින්නේ තේශේරන්සි හිමි පෙෂේඩින බෝපිටියේ දැනාවාස හිමි වෛ.වි. අභයගුණවරිධන ඩිලිවි. එම්. ප්‍රේමවත්ද ද අල්විස්	අපරාධ පිළිබඳ ගොද්ධ මතය දුම් යෙනෙවි සුරුපුත් මහ රහතන් වහන්සේ පරිවාර ගණ්ඩිපදය සුතුවිටක යුවිය සහිත සුතු සම්පිණිනය සංස්කෘතිය සමාජය සහ පොරුෂය ගම්මුවු පුරාණය
සමාජ විද්‍යා	ආචාරය වන්දුසිර පල්ලියගුරු මහාචාරය නිස්ස කාරියවසම් Gamini De S. G. Punchihewa	Souvenirs of a Forgotten Heritage
නීතිය	කේ. කරුණාතිලක	අපරාධ විද්‍යා ප්‍රමේණය
ගමනාගමනය	නී. ඩී. ඩේම්පාල	අශ්‍රේව කොට්ටියෙන් ආකාශ යාත්‍රාවට
ජනගුණීති විද්‍යාව	ආචාරය සුනන්ද මහේන්දු ද මැල් ඩී. එම්. එස්. ඩිලිවි. අමරකොළ්න් සුනිල් මද්‍යමගේ සනාත් කරුණාසේකර	ජනගුණීතිය සහ පෝලන්තයේ ජන කතා සිවිකාව මිසු කැදැ-මිසු පැන් ශ්‍රී ලංකාවේ සම්පත් රසායනය
ගණකාධිකරණය කළා	යු. කේ. සුනිල් කරුණාරත්න නිසින වර්ණසුරිය සුසිල් ගුණරත්න	ගණකාධිකරණ සංකල්ප හා ප්‍රමිති වලන විතුයේ කතාව ධම්ම ජාගා රුපවාහිනී සංකල්ප වංක ගිරිය අරණේ
සංඝිතය	රත්න ශ්‍රී විශේෂි-හ ප්‍ර්‍රේන් අභයසුන්දර රණදේව අල්විස් මරුපැලින් පයකොඩාඩි සියතුමා රෝගාන දන්දෙනිය සමන්ත හේරන් සමන් වන්දනාන් විරසි-හ	සංඝිත පාමුල යේල්ටන් අල්විස් කාවා ගිත සංග්‍රහය වෙශක් කුකුල අතු අග ගිද තල්වැට අධිනේ ප්‍රිය-වද අපේ කාලේ සරස්වතී
ත්‍රිඩා	ලලින් ගුණවරිධන	එලිමික් ගිය අපේ හපන්නු 1948-1968
සාහිත්‍යය	අභ්‍යන්තර්ලේ විමලනන්දී තිස්ස හිමි වැශම ජියරත්න හිමි	ජිනබේධාවලි ජාලී අවශ්‍ය කතාවන්හි පිළිබුවන ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදය සිංහල කාවා වීමරණය
ඉතිහාසය	ර. එන් ජයසේකර සිරිවරිධන ආචාරය ශ්‍ර. ඩී. කරුණානන්ද Prof. Vinie Vitarana	නුවර කළාවිය 1815-1900 The Night of Doom
නවකතා	එම්. එරි. එම්. නිමල බණ්ඩාර සේමා ලියනගේ කරුණාරත්නා මාකුඩුවාව	නොලිකුලේ විරයේ දෙලෙවක් අතර සාමෙලා කමතට ඇවිත්

	ප්‍රේමදස රෝඩිරිගේ සිරිල් ගමගේ වන්දුරත්න බණ්ඩාර සිරියේන ඒකනායක කිත්සිරි කාරියප්පෙරුම සත්‍ය දායාරත්න පරල් ආර්. කාංකානමිගේ පී. නීතා මාලනි බණ්ඩාර රෝහාන් පියදස කුසුම් ඒකනායක කුලසේන පොන්සේකා නිමල් සේදර යෝමාදේවී පරණයාපා දායාරෝහාන් අනුකොරාල K. M. M. Sheriff	අසත්පරිය ලත්සාහය උක් දණ්ඩක් වැන්නේ මෙරු මැහික් රාලු මාමා විමුක්ති වස්සාහය ත්‍රිකොණ අරගලය තුරු සෙවනක පිපුණු මලක් අහසින් ආ අහන නාග කනායාව ලංඩු සුළඟ සිටු මූදුර සත් සයුර ගොඩගලා බාදුරා මල් Ovvamunai Kanthankal On Perilous Seas (වෛරලෙන් සපුරුව) රාලු පෙරලිය Shiosai (The Sound of Waves)	
පරි. නවකතා	I. Siriwardane (අධිලින් සිරිවරධන) ජයන්ත විමලසේන (Yuklo Mishima)	මුනිදස යෝමිලක ධරමසේන පෙරේරා ජයතිලක කම්මුල්ලවිර නීලා ගුණසේකර එරික් ඉලයප්පාරවිවි ආර්. අමරදස ජයවඩු විතාන ආර්. එම්. විමලරත්න යසවරධන රුදිගු වියලා තලාගම් කේ. ඩී. ප්‍රේමරත්න අලවත්තාගොඩ ජේමදස සාලිය සේනාතසේකර වාන්දනී දද්විකා පු.විහෙලා බන්දපාල ගුරුගේ හසන්ත ශ්‍රී ලංල් හෙට්ටිආරවිවි ලාල් පෙරේරා සත්‍යපාල ගල්කුරිය ලාල් ප්‍රෙමනාත් ද මැල්	අනුරේ යන මේයේසු ගමට ඇවින් තවත් කමලාවියක් කිරිසප්පයා වඩිය ගොනා, කපුවා සහ මැයේස් නිම දිග දුවන වැල් ගවරා සහ පැවත් ගලන වතුර බොරපාටයි මුහුදු කුමාරිය සහ වෙනත් කතා යන්ත්‍ර සුතු කාරයෝ සහ වෙනත් කතා කාලින කාලගෝල කතා බාලදැක්ෂයේ දදුරුවෝ ගාමත් ගිතය සහ තවත් කෙටිකතා දරුමෙද කරුමෙද දද්ඩාලනයාය සහ තවත් නායිලන්ත කෙටිකතා උත්තර භුමිය බඩු උගයේන්නාගේ බිරිදි සහ වෙනත් ජපන් කෙටිකතා සතර පෙර නිමිති ඉකුන්වත මහදන මුත්තාගේ අභින්ම පාඨම ගුවන් පාවු නාට්‍යය ගල්වඩු රාලු වැලුනින්ගේ ප්‍රේම කතාව සහ තවත් ගුවන් විදුලි නාට්‍ය වාරුමිතා පුහු (Six Plays by Pierre Corneille and Racine)
කෙටි කතා			
පරි. කෙටිකතා			
පදා			
නාට්‍ය			
පරි. නාට්‍යය	වල්ට නාරම්පනාව තිලකරත්න කුරුවිට බණ්ඩාර ලෙස්ලි නී. සිරිමාන්න කරුණාතිලක භැවුල ජයලත් මෙයිරත්න යෝමා ජයකොඩ හඳුන්ගේ සරණපාල අගෝක පිරිස (Paul Landis)	මහින මුත්තාගේ අභින්ම පාඨම ගුවන් පාවු නාට්‍යය ගල්වඩු රාලු වැලුනින්ගේ ප්‍රේම කතාව සහ තවත් ගුවන් විදුලි නාට්‍ය වාරුමිතා පුහු (Six Plays by Pierre Corneille and Racine)	

ඉහන යදහන් සියලුම කෘතින් 15% විශේෂ වෙළඳ ව්‍යවහාර යටතේ මහජන පුස්තකාල, පාසල් පුස්තකාල, දෙපාර්තමේන්තු පුස්තකාල හා පුහු සාධක පුස්තකාල සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් මිල දී ගත ගැන.

“පුද්‍රකාල ද්‍රව්‍ය සංරක්ෂණය හා ආරක්ෂණය”
මැයෙන් අන්දියාවේ කළුකටා හි
පැවති වාචුලුවේ යදහා ප්‍රී උංකා ජාතීක
ප්‍රස්ථාකාල තේවා මණ්ඩලයේ සහභාගින්
රූහුලරි කොරයා මහත්මිය සහභාගි වෙමින්.....

බාංකොක් හි පැවති, සමාජ විද්‍යා ප්‍රාග්ධන
කටුපුළු පිළිබඳ ආයිත පැසිලික කළුවිය
දුපත්දෙක සමුළුවට ප්‍රී උංකා ජාතීක
ප්‍රස්ථාකාලයේ එම්බුසු ද්‍රාලි අමරසිරි මහතා
සහභාගි වෙමින්.....

SECOND MEETING OF APINESS REGIONAL ADVISORY GROUP [RAG-II]

BANGKOK, 13 - 15 AUGUST 1990

